

Hagestein, Resolutieboek van het gerecht en van de geërfden, 1756-1784, van 15-11-1775, p. 93-174 (digitaal).

RAZU, toegangsnr. 64, inv.nr. 159 bewerkt door F.W. van Toor, april 2025.

Bij het maken van deze regesten is gebruik gemaakt van de transcriptie door W. Kemperman.

fol 93,94 15-11- 1775	<p>Gerechtsvergadering gehouden op 15 november 1775, present mr J.F. Gobius drossaert en schout, J.J. Manger, J. Verhoeven, J. van Koten, R. van Renswou, J. van Wijk en C. Cortenoever schepenen.</p> <p>1) Er zijn klachten over de overlast door het hoeden van koeien langs de gemene (openbare) dijken en wegen, ook door hen die zelf land kunnen huren. Het is verboden rundvee of paarden langs de gemeene dijken of wegen te hoeden, doen hoeden of te laten lopen op straffe van drie gulden per stuk vee. De gemenelands schutter dient opzicht te houden.</p> <p>2) De predikant (Dirk) Bresser heeft op eigen houtje, zogenaamd namens namens de kerkeraad van Hagestein, een acte van indemniteit afgegeven ten name Gerrigje Hak, dochter van de weduwe Hak, thans woonachtig in Everdingen. Het gerecht heeft op 11 mei 1775 besloten dat de acte terug moest worden gehaald, maar dat is niet gebeurd. De kerkenraad wordt meegedeeld dat het gerecht met bevreemding kennis heeft genomen van de gang van zaken, aangezien een kerkenraad dit niet mag doen en veel minder een predikant. Het gerecht houdt de acte van generlei waarde te zijn en zal nooit steun verlenen aan genoemde Gerrigje Hak.</p> <p>3) Het gerecht verleent een acte van indemniteit aan Splinterus Peek.</p>
fol 94, 30- 11-1775	<p>Gerechtsvergadering gehouden op 30 november 1775.</p> <p>1) Hendrik Gijsbertsen van Empel, huisman te Meteren in Gelderland, heeft beslag laten leggen ten laste van Samuel Jacobs, jood te Vianen, op negen morgen en 300 roeden land gelegen achter De Witboom bij de limietpaal tussen Vianen en Hagestein.</p> <p>2) Teunis den Dunnen is enkele jare geleden ten onrechte gevangen gezet. Na onderzoek bleek hij onschuldig te zijn en werd hij vrijgelaten onder voorwaarde van handtasting 'sub poena confessie et convicti' (voorlopig ontslag van rechtsvervolging). Deze voorwaarde vervalt. R(udolph) Ockerse, procureur.</p>
fol 96, 10- 02-1776	<p>Gerechtsvergadering gehouden op 10 februari 1776.</p> <p>Hendrik Gijsbertis van Empel heeft verzocht om het land van de veroordeelde Samuel Jacobs te mogen executeeren en doen verkopen. Het gerecht geeft autorisatie. Bij absentie van de secretaris J.I. Manger.</p>
fol 96, 13- 03-1776	<p>Gerechtsvergadering gehouden op 13 maart 1776.</p> <p>1) Het gerecht zegt vrouw van Steijn aan dat zij een acte van indemniteit moet bezorgen voor het kind van Hendrik de Groot uit Tienhoven.</p> <p>2) Het gerecht wijst het verzoek van de vrouw van Huijbert Koetsier om levensonderhoud van haar stiefdochter Wijntje Koetsier af.</p> <p>3) Op het verzoek van Josina van Pelt om een kamertje voor haar te huren beslist het gerecht haar 10 gulden per jaar te geven en de wekelijkse toelage te verminderen van 13 stuivers naar 10 stuivers.</p>

	<p>4) Het gerecht wijst het verzoek van de weduwe Schoenderwoert om haar beestje langs de dijk te mogen weiden af.</p> <p>5) Het gerecht wijst het verzoek van Willem Peek om aan Roelof Peek 2 schellingen per week steun te geven toe.</p> <p>6) Pieter Steehouder is van plan een daghuurders huisje dat aan de Schoordijk staat en onbewoonbaar is omver halen en geheel nieuw optimmeren. Het gerecht neemt dit voor kennisgeving aan.</p> <p>7) Hendrik Goes verzoekt om van het geld van zijn dochter 30, 40 of 50 gulden te mogen besteden aan de aankoop van een paard. Dit verzoek wordt afgewezen.</p> <p>8) Het gerecht accordeert het verzoek van Aart van Eck om afgifte van een acte van indemniteit voor Jannigje van Eck, oud ongeveer 30 jaren en geboren in Hagestein.</p>
fol 97-101 16-05- 1776	<p>Gerechtsvergadering gehouden op 16 mei 1776. Present de heer drossaerd Gobius, den heeren Manger en Verhoeven, burgemeesters, C. van Koten en Renswou, schepenen.</p> <p>1) De Staten van Utrecht hebben op 16 april 1776 een missive gestuurd met als bijlage een gerenoveerde schoolordering van 13 maart 1776.¹ De schoolmeester A. van Kothen (Anthony van Kooten) wordt door het gerecht ontboden en hem is een exemplaar van het reglement ter hand gesteld. Het gerecht beveelt hem ernstig aan zich stipt naar de gerenoveerde schoolordering te gedragen, hetgeen door hem wordt beloofd en aangenomen.</p> <p>2) Johan Diderik Ramot te Vianen verzocht gedeputeerden staten permissie om een brouwerij te beginnen. Op verzoek van de gedeputeerde staten geeft het gerecht van Hagestein als visie dat zich bij het slot de enige brouwerij van Hagestein bevindt die sinds enkele jaren niet in bedrijf is. Door het opnieuw starten van het brouwen worden de ingezetenen van Hagestein gediend en geniet het gerecht voordeel. Om die reden steunt het gerecht van Hagestein het verzoek van Ramot.</p> <p>3) De dienaar der justitie Bastiaan van den Hoek blijft nalatig in het houden van toezicht tegen landlopers en bedelende joden, die in menigte de Hogendijk passeeren en voor veel overlast zorgen. Het gerecht is verantwoordelijk voor de veiligheid van de inwoners en stelt vast dat Bastiaan van den Hoek ondanks vermaning zijn werk niet doet. Het gerecht benadert daarom de executeurs van de boedel van de heer van Hagestein (Trip de Marez, overleden in 1773) als betaalheren van Bastiaan van den Hoek om in te grijpen.</p> <p>4) Huijbert Coetsier deelt mee dat hij van de bijdrage van de diaconie niet rondkomt. Hij is ziek, is niet in staat te werken en kan zijn medicijnen niet betalen. Hij verzoekt een bijdrage van het gerecht voor zijn vrouw, die van de Roomsche Catholieke Godsdienst is. Het gerecht besluit tien gulden te geven zodat hij medicamenten kan kopen bij de apotheker Westerveld te Vianen.</p>
fol 101- 104 24-07- 1776	<p>Gerechtsvergadering gehouden op 24 juli 1776. Present de heer drossaerd Gobius, J.I. Manger, Verhoeven, van Koten, Renswou schepenen.</p> <p>1) De crediteuren van Samuel Jacobs, joods slager, gewoond hebbende te Vianen, zoeken verhaal voor de opbrengst van de verkoop van 9 morgen en 300 roeden land gelegen in de polder den Hoef en Haag te Hagestein en openbaar verkocht voor 750 gulden.</p>

¹ Gerenoveerde orde waar naer alle Schoolmeesters en Kosteren ten Platten Lande in den Gestichte van Utrecht zich zullen hebben te reguleren, 13. Maart 1776.

	<p>De opbrengst wordt verdeeld onder procureur Rudolphus Ockerse, Hendrik Gijsbertse van Empel en de gadermeester van Hagestein. Verder Elias Aarons, de advocaat Mr. Willem Gerard van Nes en Dirk de Vor.</p> <p>In de marge: Op 11 oktober 1776 heeft Pieter van Schoonhoven gemachtigde van Elias Arons en van de eerste houders van de wisselbrief Moses Levin en Aron Elias de deugdelijkheid van de schuld 'met solemneele eede op de joodsche wijze bekrachtigd' voor Joan Frederick Gobius junior, drossaard en schout, en Johan Isak Manger, schepenen Hagestein.</p> <p>2) H.T. Bosch, executeur, en J. Klemmé, gesubstitueerd executeur, van de boedel van wijlen Louis Trip de Marez, in leven vrijheer van Hagestein, reageren op een brief van 16 mei 1776 over de ongehoorzaamheid van Bastiaan van den Hoek. Ze hebben hem onderhouden en betaling van zijn vaste tractement opgeschort totdat hij blijkt geeft van verbetering. Drossaerd Gobius en burgemeester Manger zullen berichten dat Bastiaan zijn werk inmiddels naar behoren doet zodat de betaling kan worden hervat.</p> <p>3) H.T. Bosch, executeur, en J. Klemmé, gesubstitueerd executeur, van de boedel van wijlen Louis Trip de Marez, in leven vrijheer van Hagestein, benoemen drossaerd mr. Joan Frederik Gobius junior en burgemeester Cornelis Verhoeven. tot opzieners van de scholen uit het gerecht.</p> <p>4) Uit de resoluties van de gedeputeerden van de Staten van Utrecht. De synode van de provincie Utrecht hebben Staten van Utrecht laten weten dat schouten en gerechten acten van indemniteit verlenen aan gereformeerden die verhuizen, zonder de predikant of de kerkenraad op de hoogte te stellen. De kerkenraden worden ook niet op de hoogte gesteld van inkomende personen en of die een acte indemniteit hebben. Daardoor worden diaconien buiten hun weten belast. De Staten schrijven schouten en gerechten op het platteland voor dat ze predikant en kerkenraad schriftelijk op de hoogte stellen.</p>
fol 104 12-08-1776	<p>Gerechtsvergadering gehouden 12 augustus 1776. Aanwezig Mr. Joan Frederik Gobius junior drossaard en schout, J.I. Manger, C. van Koten en Roelof van Renswou, schepenen.</p> <p>Teunis Rietveld², alias de Koekkoek, heeft een onbekende, hoogzwangere vrouw in huis, die is ondertrouwd met Huybert van Zuylecom³, en om die reden uit Everdingen vertrokken. De gerechtsbode krijgt de opdracht haar te gebieden te vertrekken.</p>
fol 105-106 22-04-1777	<p>Gerechtsvergadering gehouden 22 april 1777. De heer drossaard Gobius, Verhoeven, Van Kooten, Renswou, Kortenoever en van Gulik schepenen.</p> <p>1) Is verleend acte van indemniteit aan de persoon van Splinterus Goes en Anthony Cieters.</p> <p>2) Teunis van Straten⁴ en (Johannes Diderik) Ramot verzoeken om goedkeuring van de verkoop van een huis en boomgaardje gelegen op de Hogeweerd. Vastgesteld wordt dat het huis en boomgaard bij boedelscheiding was verbonden voor de alimentatie van de minderjarige voorkinderen van zijne overleden vrouw, die eertijds was getrouwd met Gerrit van Pelt.⁵</p>

² HUA Trouwinschrijving NH Hagestein Teunis Rietveld, van Meerkerk, en Aaltje de Groot, weduwe Arie Hogenboom, van Hagestein, 03-09-1769.

³ Trouwen NH Wijk bij Duurstede, Huijbert van Suijlecom, geboren te Hagestein, wonende te Wijk bij Duurstede en Cathrina de Haas, geboren te 's Hage, weduwe Frederik Willem Booij, wonende te Wijk bij Duurstede, 17 juli 1777.

⁴ HUA Trouwinschrijving civ Hagestein Teunis van Straten, weduwnaar, en Dirkje Evers, 25-09-1773.

⁵ HUA 05-10-1773 Scheiding van de boedel van Teunis van Straten weduwnaar Pieternel van Rooyen, eerder weduwe Gerrit van Pelt en de minderjarige kinderen van de overleden Pieternel van Rooyen,

	<p>3) Omdat Huybert Coetsier⁶ is overleden dient iemand te worden benoemd als turfmeten. Omdat zijn weduwe armlastig is en door het gerecht wordt onderhouden wordt zij in zijn plaats benoemd. Ze krijgt niet de acht stuivers per week, maar wel de broden. De bode zal haar en haar drie kinderen uitnodigen om voor het gerecht te verschijnen en om te spreken over de opvoeding en het gedrag van haar kinderen en de waarneming van het turfmeten.</p>
fol 106-107 30-04-1777	<p>Gerechtsvergadering gehouden 30 april 1777. De heer drossaard en schepenen met uitzondering van Wouter van Someren.</p> <p>1) De bode zal acte van indemniteit vragen van de lieden die thans op het slot wonen en van den nieuwe hospes en hospita in de Witboom.</p> <p>2) Hannibal Theodorus Bosch, burgemeester der stad Culemborg, als executeur en Jan Klemmé, notaris te Utrecht, mede executeur van het testament van Louis Trip de Marez, in leven vrijheer van Hagestein etc. machtigen Cornelis van Dijk om dode beesten in Hagestein af te doen.</p> <p>3) Het verzoek van Cornelis van Steyn om alimentatie voor zijn kind dat in Utrecht woont wordt afgewezen.</p> <p>4) Peter van Callas wordt verzocht er zorg voor te dragen dat de jongen van H. Coetsier naar de gereformeerde kerk gaat, en niet naar de Roomse. De weduwe van Huibert Koetsier wordt beëdigd als waarnemer van het turfmeten conform de notulen van den 22 april 1777.</p> <p>Akkoord wordt bevonden dat Mijntje Coetsier jaarlijks 21 gulden zal betalen aan de bode Cornelis Nachenius en Joost van Munster daarvoor in zal staan. De drie oudste kinderen, Grietje Koetsier, Jan Blonis en Dirk Koetsier worden openbaar aanbesteed en de jongste kinderen wordt enige verschoning gegeven.</p> <p>5) De turfschipper Braverwijk verzoekt een acte van indemniteit voor zijn kind, dat zijn vrouw ter wereld bracht, terwijl hij met zijn schuit aan der Rode Leeuw lag. Het verzoek wordt als ongehoord afgewezen.</p>
fol 107, 9-05-1777	<p>Gerechtsvergadering gehouden 9 mei 1777. Present J.I. Manger, C. Verhoeven, C. van Kooten, R. van Renswou, C. Cortenoever en L. van Gulik, schepenen.</p> <p>1) De publicatie tegen het hoeden van beesten langs de gemene wegen is vernieuwd.</p> <p>2) Conform de resolutie van 30 april zijn de kinderen van Huijbert Coetsier, te weten Grietje Coetsier en Dirk Coetsier, aanbesteed.</p>
fol 107, 15-05-1777	<p>Gerechtsvergadering gehouden 15 mei 1777. Present Mr. J.F. Gobius drossaard, Manger, Verhoeven, van Koten, Renswou en van Gulik schepenen.</p> <p>1) De bode wordt gelast acten van indemniteit te vragen van Hannes Sieters (Cieters) en zijn vrouw, en Peter van Vuuren.</p> <p>2) De onderschout van Koten, de bode en de dienaar van justitie worden gemachtigd Steven van den Berg met zijn vrouw en kind en zijn schuit uit de Kil te verwijderen.</p>
fol 108, 19-09-1777	<p>Gerechtsvergadering gehouden 19 september 1777. Present de drossaard Gobius, Manger, Verhoeven, Renswou, Cortenoever en van Gulik, schepenen.</p>

dochter van Cornelis Peterse van Rooyen. Hendrik van Pelt, Cornelis van Pelt, Josina van Pelt, Gerrigje van Pelt, Maria van Straten, Jan van Pelt en Adrianus van Rooyen.

⁶ HUA Trouwinschrijving NH Hagestein Huijbert Coetsier, weduwnaar van Cornelia van Maastricht, en Johanna van der Donck, weduwe van Cornelis Blom 18-09-1768. HUA Begraafinschrijving Huijbert Coetsier, 18-02-1777.

	<p>1) Er is een nieuwe ordonnantie nopens het onderhoud van gereformeerde en roomse armen.⁷ Er wordt een verzoek gestuurd aan de Staten van Utrecht om op de oude voet voort te mogen gaan.</p> <p>2) Besloten wordt Hanna Koetsier te betalen f 10-10- te betalen na afloop van een half jaar onderhoud van het kind van haar dochter Mijntje Koetsier. Dat betekent niet dat het kind ten laste van het gerecht Hagestein zou komen.</p> <p>3) De bode wordt gelast acten van indemniteit te vorderen van Peter van Nunen en zijn vrouw; van Hannes Sieters (Cieters) en zijn vrouw, en de vrouw van Dirk van Mesch.</p> <p>4) Aan Pieter Stehouwer wordt een verklaring verstrekt: in 1776 hebben we zijn huis aan de Schoordijk laten opnemen en vastgesteld dat het bouwvallig en onbewoonbaar was. In 1777 hebben we bevonden dat het was vertimmerd tot een daghuurdershuis of kleine boeren woning, belast met f 2-10-: enkel huisgeld, f 2-10--: dubbeld huisgeld, f 1-10-: haardstedegeld, en bekend op het kohier onder nr 38.</p>
fol 108, 22-08-1777	<p>Gerechtsvergadering gehouden 22 augustus 1777. Present J.I. Manger. C.. Verhoeven, C. van Kooten, en L. van Gulik, schepenen. Van tijd tot tijd hebben dolle honden in de naburige districten gelopen, die daarom voorzorgsmaatregelen hebben genomen. Het is aannemelijk dat ook in Hagestein een dolle hond is geweest. Daarom mag niemand zijn honden los te laten lopen gedurende de tijd van zes welen op boete van drie gulden per hond. De dienaar van justitie dient loslopende honden dood te schieten.</p>
fol 109, 18-11-1777	<p>Gerechtsvergadering gehouden 18 november 1777. Present de drossaerd Gobius en alle schepenen behalve C. Cortenoever en de overleden van Someren.</p> <p>1) Conform hetgeen op 19 september is besloten zal in een verzoekschrift aan de Staten te kennen worden gegeven dat de ordonnantie nopens het onderhoud van gereformeerde en roomse armen in Hagestein niet kan worden uitgevoerd.</p> <p>2) Aan vrouw Florie worden twee hemden en een rok en aan Jan de Koning een paar kousen, een hemdrok en een peye rok verstrekt.</p>
fol 109-111 10-02-1778	<p>Gerechtsvergadering gehouden 10 februari 1778. Present drossaerd en schout Gobius Jr., Manger, Verhoeven, van Koten, Renswou, Kortenoever en van Gulik, schepenen.</p> <p>1) De dochter van H. Koetsier, genaamd Grietje Koetsier, is besteed bij Willem Bronkhorst te Zijderveld, een gereformeerde boer, op voorwaarde dat hij 12 gulden per jaar toe zou geven en aan haar gratis klompen, sajete en garen, voor een jaar in te gaan 1 mei 1778.</p> <p>Besloten wordt de zoon van H. Koetsier, genaamd Dirk Koetsier, die thans bij Splinterus Peek op Nijensteijn woont, te besteden op approbatie. Voor Dirk Koetsier zal een linnen hembrok en broek worden gemaakt, en voor Grietje Koetsier een paar kousen, en een paar mutsjes en een linnen voorschoot.</p> <p>2) Willem van de Koppel krijgt op zijn verzoek zijn acte van Indemniteit terug, mits hij eerst zijn consumpties betaalt.</p> <p>3) De bode zal de acten van Indemniteit vragen van Arie Tukker en zijne kinderen.</p> <p>4) Steven van Schaick en Klaas Tukker worden als voogden benoemd voor de twee minderjarige kinderen van Grietje Tukker, in huwelijk verwekt door Steven van Schaick, te weten Dirk van Schaick, ongeveer veertien jaar oud en Gijs van Schaick, ongeveer zes jaar oud. Dit in verband met de boedel van Jan Claasse</p>

⁷ Ordonnantie Omtrent het onderhoud der Armen, Als mede het afvorderen en uitleveren van Acten van Indemniteit binnen de Provincie van Utrecht. Gearresteerd den 5. Augustus 1777.

	<p>Tukker, grootvader van moederszijde van de minderjarige kinderen. Het gerecht zal toestemming moeten geven voor de scheiding van de nalatenschap.</p> <p>5) De vrouw van Willem Sieters verzoekt voor het kind van Nol Solgers dat bij haar besteed is, een jakje en een rokje, een paar neusdoekjes en een paar hemdjes en een schouderdoekje, twee paar kousen een paar klompjes en een paar schoentjes. Het gerecht gaat akkoord en gelast verder het kind naar school te laten gaan.</p> <p>6) Er wordt een acte van Indemniteit aan Jannigje Sieters, oud 24 jaar, afgegeven.</p> <p>7) De weduwe Koetsier verzoekt om betaling van 21 gulden kostgeld voor het onechte kind van haar mans voordochter. De drossaerd zal er voor zorgen.</p>
fol 111, 22-04-1778	<p>Gerechtsvergadering gehouden 22 april 1778. Present den drossaerd mr. J.F. Gobius Jr., Manger, Renswou, van Gulik en Werkhoven.</p> <p>1) De gerechtspersonen voor 1778 worden door de drossaerd geïnstalleerd en van de nieuwe schepenen Pieter van Werkhoven wordt de eed afgenomen.</p> <p>2) De verkoop van een huisje en boomgaardje door Teunis van Straten aan de heer Ramot wordt goedgekeurd en wordt uit het verband ontslagen mits Teunis van Straten verbindt de helft van zes morgen bij de Achterweg.</p> <p>3) Het verzoek van Cornelis Peek om boven zijn bedeling nog per week een half brood en een half pond boter te ontvangen wordt ingewilligd.</p>
fol 111, 9-09-1778	<p>Gerechtsvergadering gehouden 9 september 1778. Present drossaerd en alle schepenen behalve C. Cortenoever.</p> <p>1) Jan de Koning krijgt een hemd, 1 1/2 el hemdlinnen en een half el gestreept tot zijn hemdrek.</p> <p>2) De weduwe van Hannes Capel woonachtig in Vianen krijgt voor haar kind genaamd Neeltje alhier geboren wekelijks zes stuivers.</p>
fol 111, 10-09-1778	<p>Vergadering van gecommiteerde schepenen en enige geërfden op 10 september 1778. Alvorens een verzoek te doen aan de Staten over de ordonnantie op het onderhoud van den armen (zie 5 augustus 1777, 19 september en 18 november 1777) wordt een vergadering met de geërfden belegd. Om nader te beraadslagen over de aflossing van de leningen ten laste van het gemeneland gevestigd om te lenen tegen een lagere rente.</p>
fol 112-114 14-10-1778	<p>Vergadering van geërfden en ingelanden 14 oktober 1778.</p> <p>Presente geërfden:</p> <p>De heer van der Pauw, voor zichzelf, namens de Domeinen, als lasthebber van de boedel van de heer van Hagestein en mevrouw van Senden</p> <p>De heer Kelderman</p> <p>De heer Voorsteeg als lasthebber van de heer van Deven</p> <p>De heer van Diermen als lasthebber van de heer Crinius</p> <p>De heer Ramot voor zichzelf als lasthebber van het oude mannen en vrouwenhuis en de hervormde gemeente te Vianen</p> <p>De heer Rapardus</p> <p>De heer Spiegel</p> <p>Pieter van Werkhoven voor zichzelf en als lasthebber van zijn zoon</p> <p>Antony van Koten voor zichzelf en als lasthebber van de heer van Rijnhuysen</p> <p>Jan Peek</p> <p>Pieter Stehouwer</p> <p>Dirk van Koten</p> <p>Jacobus Kuyk voor zichzelf en als lasthebber van de weduwe Cornelis Kuyk</p> <p>Gerrit Goes de Jonge</p>

Van Munster voor zichzelf en als lasthebber van zijn zusters en zwagers.
Cornelis Nachenius

Het land van Hagestein wordt momenteel bezwaard door de volgende leningen:

- f 6.624 voor het zetten van de voormolens buiten de sluizen bij Ameide, ten behoeve van de erven van den heer Griffier van de Water tegen een rente van 3 1/2 percent en met de eerstvolgende vervalltermijn 1 november 1780.

- de volgende leningen voor het zetten van een nieuwe windwipwatermolen, te weten

f 2000 ten behoeve van Dirk van Wijk en Johanna Cornelisz, met een rente van vier procent en met de eerstvolgende vervalltermijn einde juni 1777.

f 2000 ten behoeve van Johanna van Wijk, 4 percent, vervalltermijn ultimo april 1777.

f 1400 ten behoeve van de erven van de heer van Lauenrecht, 4 percent, vervalltermijn 12 november 1777

f 3000 ten behoeve van de heer Francois Antonij Godin, heer van Cockengen, 4 percent, vervalltermijn 12 november 1777

tenslotte ten laste van de kerk f 1500 en f 250 beide ten behoeve van de genoemde erven van de heer van Lauenrecht, 4 percent rente van de lening van f 1500, vervalldatum 1 maart, en van de f 250-:-: vervalldatum 17 oktober 1777.

Het totale bedrag komt op f 16.774.

Het is mogelijk tegen 3 procent te lenen. Daarom wordt eenparig besloten te kapitaalverstrekkers te vragen de rente te verlagen naar 2 3/4 of 3 procent, ingaande de eerstkomende verschijndag, en anders nieuwe leningen af te sluiten tegen dat percentage waarmee de oude leningen kunnen worden afgelost.

Sinds een reeks van jaren was het in Hagestein gebruikelijk de penningen voor het onderhoud van de armen uit te zetten en om te slaan onder de gemenelands lasten.

De ordonnantie van Staten van 5 augustus 1777 regelt dat als de inkomsten van de diaconie voor de gereformeerden en andere onroomsen enerzijds en de collecten voor de roomsgezinden anderzijds ontoereikend zijn voor het onderhoud van de respectieve armen, dit pro portie over de gezinnen die tot de betreffende kerk behoren worden omgeslagen. Ze worden geïnd op gelijke voet als de personele consumptie lasten, wat in Hagestein echter bezwaarlijk kan worden uitgevoerd. Aan de geërfden wordt gevraagd of zij de gebruikelijke omslag en last willen handhaven (met instemming van de Staten) wilden laten welgevallen, dan wel een andere verdeling voorstaan.

De heer van der Pauw stelt voor met de pastoor te Vianen te spreken over het onderhoud van de roomse armen in Hagestein. Als hij in redelijkheid wil bijdragen kan de omslag op de oude voet blijven.

De heer Kelderman stemt voor een gesprek zoals voorgesteld door de heer van der Pauw, maar is tegen de omslag op de gewone voet.

De heer Voorsteeg wil eerst horen wat de pastoor te zeggen heeft.

	<p>De heer van Diermen wil zicht stipt de ordonnantie houden maar ook de pastoor horen.</p> <p>De heer Ramot confirmeert zich aan de heer van Diermen</p> <p>De heer Rapardus wil de ordonnantie volgen</p> <p>De heer Spiegel ut supra</p> <p>De heer Dekker ut supra</p> <p>Pieter van Werkhoven confirmeert zich aan de heer van der Pauw</p> <p>Antony van Koten wil de ordonnantie volgen</p> <p>Jan Peek confirmeert zich aan de gedachten van Werkhoven en van der Pauw</p> <p>Pieter Stehouwer ut supra</p> <p>Diak van Koten wil de ordonnantie volgen</p> <p>Jacobus Kuijk is voor de gedachten van de heer van der Pauw,</p> <p>Gerart Goes de Jonge ut supra</p> <p>Van Munster in privé ut supra, maar kan zich niet voor zijn zusters en zwager uitspreken</p> <p>Cornelis Nachenius is voor de gedachten van de heer van den Pauw</p> <p>Conclusie is dat de meerderheid was voor het voorstel van de heer van der Pauw is.</p> <p>De heer Ramot stelt de geërfden voor om de drossaard voor zijn diensten als gadermeester voor de landen in de Biesen 60 gulden te geven om het gemis aan gadergeld te compenseren. Dat wordt met eenparigheid van stemmen, bij absentie van de heer Spiegel, toegestaan. Hij mag dat bedrag gedurende zijn gaderambt jaarlijks in de Biesen rekening opnemen.</p>
fol 114-117, 19-03-1779	<p>Vergadering van geërfden en ingelanden in de Eng en Nederbiesen, 19 maart 1779. Present zijn de geërfden die hierna zijn gespecificeerd. Ze zijn samengeroepen om te beraadslagen over de wateroverlast in deze polders. De drossaard Gobius stelt voor dat de landen onder de Biesenpolder gelegen door de Biesenmolen worden uitgemalen. Het gaat hier om Gouwens onder Everdingen, de Biesen onder Vianen, en Gouwenes, Rot en Buffet, Eng en Nederbiesen onder Hagestein. De wetering begint aan het boveineind van Gouwenes onder Everdingen aan de Poldersteegseweg, en eindigt aan de Biesenmolen staande op de Biesen onder Vianen.</p> <p>Van de Biesen onder Vianen, de Biesen en Eng onder Hagestein, beginnend bij de Vogelzangseweg en eindigend bij de Biesenmolen, ongeveer 400 morgen groot, is de grondslag 1,5 tot 2 voet lager dan de landen gelegen boven de Vogelzangseweg. Deze landen hebben kleigrond zonder kwellen of wellen, omdat er geen zand in de bodem is. Bovendien liggen ze niet aan de Lekdijk. Ze strekken zuidwaards van de Outenase polder tot noordwaarts naar de Hogeweerd of Hogeland in dit dorp.</p> <p>De landen gelegen boven de Vogelzangseweg, Gouwenes onder Everdingen, Gouwenes Rot en Buffet onder Hagestein, strekkende van de Poldersteegse weg onder Everdingen tot aan den Reigersteinse weg onder Hagestein, is de grondslag 1,5 tot 2 voet hoger dan de landen beneden de Vogelzangseweg. De landen hebben een zandachtige bodem met veel wellen in haar sloten, die bij hoog water op de rivier de Lek veel water opgeven. Daar komt bij dat de landen die langs de Lekdijk gelegen zijn veel met kwelwater te maken hebben.</p>

De Biesenmolen blijft soms 2, 3, 4, 5 ja 6 en meer weken uit het gemaal. Hoewel het in die tijd weinig regent staan er in de Biesen en de Eng 2 tot 3 voet water op het land. Dat komt door de kwellen van de Hoge Lekdijk, en de wellen in de sloten van de landen die boven de Vogelzangse weg zijn gelegen. Die verspreiden het water via de wetering op de landen gelegen in de Biesen en Eng, die zoals gezegd 1,5 tot 2 voet lager liggen dan de landen die boven de Vogelzangseweg zijn gelegen, terwijl deze landen van dat water geen nadeel hebben.

Hieruit blijkt duidelijk dat het ene land wordt bezwaard door het andere, hoewel het uitmalen in gemeenschap plaatsvindt. Het probleem doet zich vooral voor als de molen niet maalt. Er moet dus een oplossing worden gezocht, die aan de geërfden in overweging wordt gegeven:

- 1) De Vogelzangseweg, die al vrij hoog is, een beetje hoger maken. Daardoor ontstaat er een tussenkering tussen de wederzijdse landen;
- 2) Een nieuwe wetering graven vanaf de benedenste Rotsloot tot het land de Maat enzovoorts langs de Biesenwetering tot aan de Biesenmolen;
- 3) Een kade maken, aansluitend op de Vogelzangseweg tot aan het Blommendaalse steegje achter de Biesenmolen. Van de aarde afkomstig van de nieuw te graven wetering in de kade bij de Biesenmolen een wachtsluis of deur maken die vanzelf opengaat als de oude wetering zo laag is afgemalen dat de nieuwe wetering daardoor uitloost.

De drossaard vertrouwt erop dat dit voor alle polders, en in het bijzonder voor die van de Biesen en de Eng voordelig zou zijn. Voor wat de Biesen en Eng betreft is het voordeel dat het winterkoren niet verdrinkt, aangezien die bouwlanden met 18 duim water op de Biesen en Eng nog boven water zijn.

De geërfden stemmen als volgt:

Mr. A. J. van Westrenen, voor zijn vader de heer van Starckenburg, is voor het plan met 6 morgen.

Vroedschap Westrenen en Antony van Kooten samen zijn voor het plan 50 morgen

Van der Pauw namens de Domeinen is voor het plan 8 morgen

C.W. Kelderman heeft nog geen mening, wil dat er eerst een opname gedaan wordt door deskundigen (al snapt hij dat het voordelig kan zijn) 3 morgen

Notaris Koppen voor hem en zijn compagnons is voor het plan 54 morgen 550 roeden

Ramot sluit aan bij Kelderman 10 morgen 300 roeden;

Van Rijssel namens het mannenhuis te Vianen geeft geen toestemming 11 morgen

Predikant Dekker is tegen het plan 1 morgen

Antonij van Koten voor zichzelf is voor het plan 15 morgen 400 roeden

Cornelis Nachenius is voor het plan 15 morgen 500 roeden

Gobius namens de kerk van Hagestein is voor het plan 9 morgen

Cornelis Nachenius voor D. Solgers voor het plan 4 morgen

Teunis van Straten voor zich en de kinderen van Van Roijen voor het plan 7 morgen 108 1/2 roeden

Pieter Werkhoven en Splinterus Werkhoven samen is voor 4 morgen in de Biesen voor het plan en voor 33 1/2 morgen in de Biesen tegen het plan 37 morgen

De Waal conformeert zich aan de heer Ramot 14 morgen

Dingeman van Jaarsveld voor het plan 8 morgen

	<p>Hendrik de Ridder voor het plan 8 morgen Willem Arendonk is tegen het plan omdat zijn land hoog ligt 2 morgen Jan Schots voor het plan 6 morgen Jacobus Kuijk namens zijn bovenland is tegen het plan 7 morgen 300 roeden Pieter Stehouwer in zijn privé voor het plan 4 morgen Jan Spijseer Peek voor het plan met 1/2 morgen Jan Both is tegen het plan 6 morgen Jan van Wesel voor het plan 1 morgen 300 roeden Joost Tukker wil nader onderzoeken 4 morgen</p> <p>Hieruit blijkt dat 215 morgen 58 1/2 roeden voor het plan zijn en 59 morgen tegen het plan. 31 morgen 300 roeden zijn voor nader onderzoek en 34 morgen en 200 roeden absent.</p> <p>Er komt een tweede convocatie voor woensdag 14 april 1779. De meerderheid wilde overleggen over het vervolg, waarop de ingelanden die tegen het plan waren zijn vertrokken. De meerderheid beslist met de Staten te overleggen en vaardigt vroedschap Westrenen en notaris Koppen af.</p>
fol 117 14-04-1779	<p>Gerechtsvergadering gehouden op woensdag 14 april 1779. Present drossaard Gobius, J.S. Manger en C. Verhoeven, burgemeesters. Corn. van Koten, R. van Renswou, Corn. Kortenoever, L. van Gulik en P. van Werkhoven, schepenen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) De nieuw gekozen gerechtspersonen worden beëdigd. 2) De jongen van Huijbert Koetsier blijft nog een jaar bij Jacobus Kuijk tot maart 1780 3) De weduwe Hak verzoekt een acte van indemniteit voor haar dochter Annigje Hak naar Rotterdam. Ze zal bewijs moeten leveren volgens de ordonnantie. 4) De vrouw van Willem Sieters verzoekt kleren voor het kind van Nol Solgers, te weten 2 mutsjes, 2 hemdjies, 1 borstrokje, 2 voorschootjes, 1 paar schoenen en 1 paar kousen. Akkoord. 5) De weduwe van Hannes Capel verzoekt voor haar kind in plaats van 6 stuivers per week 5 gulden per kwartaal. Akkoord, voorlopig voor een jaar. 6) Vrouw Florie verzoekt een jak, een rok en 2 hemden. Akkoord. 7) Weduwe Koetsier verzoekt voor het kind van haar dochter voeding en huisvesting. Het eerste wordt afgewezen, voor het tweede wordt gezorgd.
fol 118 16-06-1779	<p>Extra ordinaire gerechtsvergadering 16 juni 1779. Present Manger als vervanger van drossaard en schout, Verhoeven, Roelof van Renswou, C. van Werkhoven, L. van Gulik.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Antonij van Koten verzoekt een verklaring dat het huis dat gelegen in de Biesen dat Pieter van Calles bewoont en aan hem en de vroedschap Westrenen toebehoort bouwvallig is en moet worden vernieuwd. <p>Schepenen Cornelis Verhoeven, Roelof van Renswou en Lammert van Gulik zullen met de secretaris het huis bekijken. Op basis van hun rapport verklaart het gerecht dat het huis bouwvallig is en behoort te worden vernieuwd. De acte wordt afgegeven op zegel van 10 stuivers.</p>
fol 118-120 28-04-1779	<p>Extra ordinaire gerechtsvergadering 28 april 1779. Present Klemmé voor de boedel van de heer van Hagestein en voor mevr. van Senden Van Diermen Ramot voor zichzelf voor het manhuis te Vianen De Waal en voor Nieuwendijk Kelderman voor zichzelf en voor de diaconie te Utrecht</p>

Gobius namens de kerk, voor zichzelf, en voor Voorsteeg als gelastigde Van Deveren
 Ockerse voor de heer van Lexmond en voor Van der Leeden
 Predikant Dekker
 Pieter Werkhoven voor zichzelf en voor zijn zoon Splinterus Werkhoven
 Antonij van Kooten voor zichzelf, voor Van Rijnhuijsen, voor Rappardus cs en voor Van Starckenburg en voor de vroedschap Westrenen
 Cornelis Verhoeven
 Cornelis Nachenius
 Jacobus Kuijk voor zichzelf voor zijn moeder, en voor Jan Kuijk
 Cornelis Verweij
 Jan Schoots
 Josephus van Munster
 Gerrit Goes de Jonge
 Hendrik Koot en Dirk van Koten.

Geërfden en ingelanden van de heerlijkheid Hagestein vergaderen in het gerechtshuis over het aflossen van leningen op de polders en het onderhoud van armen zoals in de notulen van 14 oktober 1778 vermeld.

Drossaard Gobius rapporteert dat rentheffers niet genegen zijn de rentevoet aan te passen naar 2,75 procent. De gecommitteerden stellen daarom voor een bod van 3 procent te doen dan wel af te lossen en opnieuw te onderhandelen.

Vervolgens rapporteren Van Diermen en Werkhoven over hun gesprek met de pastoor van Vianen over de zorg voor de Roomse Armen die in Hagestein wonen maar onder de parochie Vianen vallen.

De pastoor gaf aan dat hij zich niet met de zaak wilde bemoeien. Daarom doet de drossaard het volgende drieledige voorstel:

- 1) het omslaan te houden op de gewone voet
- 2) zich te houden aan de ordonnantie van 5 augustus 1777
- 3) jaarlijks in de gemenelandsrekening om te slaan 300 guldens, waarvan aan de gereformeerde diaconie uit te keren f 100 en aan de roomse armmeesters f 200, mits ze jaarlijks rekening en verantwoording doen.

De stemming:

Klemmé voor	3e lid met 2 stemmen
Van Diermen voor	2e --- met 1 stem
Ramot voor	2e --- met 4 stemmen
Kelderman voor	3e --- met 2 stemmen
Gobius voor	3e --- met 3 stemmen
Ockerse voor	2e --- met 2e stemmen
Decker voor	3e --- met 1 stem
C. Werkhoven voor	3e --- met 2 stemmen
Antonij van Koten voor	2e --- met 5 stemmen

Er is dus geen meerderheid contrarie de ordonnantie.

Cornelis Verhoeven voor	3e --- met 1 stem
Cornelis Nachenius voor	3e --- met 1 stem

	<p>Jan Kuyk voor Cornelis Verwye voor Jan Schoots voor Josephus van Munster voor Gerrit Goes de Jonge voor Hendrik Koot voor nog Dirk van Koten voor</p>	<p>3e --- met 3 stemmen 3e --- met 1 stem 3e --- met 1 stem 3e --- met 1 stem 3e --- met 1 stem 3e --- met 1 stem 2e --- met 1 stem</p>
	<p>De meerderheid is voor het derde voorstel. Alvorens te beslissen wordt een derde convocatie gedaan.</p>	
fol 120 26-07-1779	<p>Extraordinaire gerechtsvergadering van 26 juli 1779. Present drossaard Gobius, Cs. van Koten, Roelof van Renswou, Lammert van Gulik en P. v. Werkhoven, schepenen. Gerrit Oostrum vraagt autorisatie en desnoods assistentie om zijn zwager Antonij Middelweerd, besteed bij Hendrik de Ridder, wegens zijn volslagen innocentie te mogen vervoeren naar zijn huis te Vleuten. Het gerecht gaat akkoord, substituut schout Antonij van Koten en gerechtsbode Cornelis Nachenius geven zo nodig assistentie.</p>	
fol 120 27-07-1779	<p>Extra ordinaire gerechtsvergadering van 27 juli 1779. Present Gobius drossaard, Cs. van Koten, R. van Renswou, L. van Gulik en P. v. Werkhoven, schepenen. De drossaard deelt mee dat Anthonij Middelweerd gisterenmiddag op de Middelwaard 2 personen die zijn zwager meebracht om hem naar Vleuten te brengen, met een mes heeft gestoken en een daarvan zeer zwaar gekwetst heeft in het dik van zijn been, zodat deze op een wagen naar Vianen moest worden vervoerd. De drossaard heeft Antonij Middelweerd in het gerechtshuis in bewaring gesteld. Het gerecht gaat akkoord met deze gang van zaken. Vervolgens is Anthonij Middelweerd door het gerecht gehoord. Hij vertelt dat hij op de Middelweerd in de Lek zijn kousen en voeten aan het wassen was, toen twee personen hem wilde dwingen naar de Roode Leeuw te gaan. Toen ze hem met stokken sloegen trok hij zijn mes. Hendrik de Ridder verklaard dat Anthonij Middelweerd als 2,5 jaar bij hem heeft gewoond en zich goed heeft gedragen. Hij heeft zelfs geholpen bij het melken. Veertien dagen geleden is hij malende geworden. De Ridder kreeg voor het onderhoud 2,5 gulden per week. Omdat zijn zwager dat te veel vond is het bedrag gesteld op f 80 per jaar. Hij wil hem zelfs voor f 70 houden. Antonij Middelweerd heeft hem gezegd dat hij bij de Ridder wilde blijven, en dat als men hem wilde halen, hij zich zoude verweren.</p>	
fol 121 29-07-1779	<p>Extraordinaire gerechtsvergadering 29 juli 1779. Present Gobius drossaard, J.S. Manger en C. Verhoeven, burgemeesters, C. van Kooten, R. van Renswou, S. van Gulik en P. van Werkhoven schepenen. 1) Hannes Middelweerd heeft als curator over persoon en goederen van zijn broer Anthonij Middelweerd, thans gedetineerd, aan het gerecht een verzoek gedaan om zijn broer in een verbeterhuis binnen Utrecht op te sluiten, voorlopig voor de tijd van een jaar. Het gerecht besluit na advies van de drossaard om Anthonij Middelweerd voorlopig voor een jaar op kosten van Hannes in een verbeterhuis binnen Utrecht op te sluiten. 2) De gerechtsbode wordt gelast acten van inderniteit te vragen van molenaar Noordanus, zijn vrouw en kinderen en van de vrouw van Jan Schoots.</p>	
fol 122-123 21-09-1779	<p>Gerechtsvergadering gehouden 21 september 1779. Present mr. J. Fr. Gobius junior drossaard en schout, J.I. Manger, C. van Koten, R. van Renswou, L. van Gulik en P. Werkhoven, schepenen.</p>	

	<p>1) Het gerecht verklaart op verzoek van Jan Diderik Ramot, dat de boerenwoning met het achterhuis, waar boven kuiper Angelier en beneden Ot van Stein gelegen zijn, geheel en al onbewoonbaar is.</p> <p>2) Het gerecht geeft Dirkje Florie een jakje van Amersfoorts sargie, een rok van gestreept, twee hemden en een borstrokje van broeke streept.</p> <p>3) Barend Barghorst en Mietje Bonneville verklaren dat Kees van Suijlecom, die mede eigenaar en gebruiker is van een huis en erf waarvan zij de andere helft bezitten, het geheel zijn eigendom wil verkopen. Het gerecht beslist dat van Suijlecom mee moet werken aan scheiding en zich van een practizijn moet voorzien.</p> <p>4) Hendrik Goes krijgt acte van indemniteit voor zijn dochter Jaapje Goes, oud 26 jaar, mits hij bewijs levert volgens des ordonnantie.</p> <p>5) Jacobus Sieters krijgt op zijn verzoek twee hemden, twee paar kousen en een paar schoenen, een hemdrok en een broek. Nachenius zal na mei 1780 geen kostgeld meer krijgen.</p>
<p>fol 124-126 23-10-1779</p>	<p>Extraordinaire gerechtsvergadering 23 oktober 1779. Present A. van Koten, R. van Renswou, C. Verhoeven, L. van Gulik en P. Werkhoven, schepenen.</p> <p>1) Binnengekomen is een missive van schout, burgemeesters en gerecht der stad Utrecht, ondertekend door J. L. van Romondt. De weduwe van Jan Copee heeft een vordering van 2.450 gulden op Daniel Theodorus van Hamel junoir ingevolge een akte van 7 september 1778 voor notaris Simon Theodorus Gaukes in Utrecht stad gepasseerd, waarop de rente niet is betaald.⁸ Ze verzoekt zich te mogen verhalen op drie morgen land, gelegen op de Nes onder Hagestein. Het gerecht besluit het verzochte executoriaal te verlenen.</p> <p>2) Matheus Jacobus van Buuren, notaris te Utrecht en procureur voor de stad Utrecht, vraagt om admissie als procureur voor het gerecht van Hagestein. Het gerecht staat dit toe.</p> <p>3) De weduwe Jan Copee verzoekt machtiging voor de gerechtsbode om drie morgen bouwland gelegen op de Nes, in het bezit van Daniel Theodorus van Hamel junior, veroordeelde en woonachtig te Vianen, om het besluit uit te voeren. Het gerecht verleent de machtiging.</p> <p>4) Cornelis Verhoeven schepen van Hagestein, verleent bij absentie van de bode, handstelling aan de genoemde drie morgen bouwland van Daniel Theodorus van Hamel junior, volgens de acte van handstelling.</p> <p>5) Verzoek van negen geërfden en ingelanden ten aanzien van de leningen, besproken in de notulen van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 aan de Staten van Utrecht:</p> <p>Er lopen ten laste van ons district en de kerk diverse leningen met een rente van 3,5 en 4 procent. Er is achterstand van 3 jaar in de betaling van rente. Ze stellen voor de rentheffers in de keuze te geven, om de rente tot 3 procent te verlagen of de leningen af te lossen en nieuwe leningen aan te gaan. Voor aflossing kozen Musschenbroek met een lening ten laste van de 46 hoeven tot een bedrag van f 6.624 en overste Pesters, uit naam van zijn echtgenote, met een lening van f 1.400 ten laste van de Biesenmolen, en van dezelfde rentheffer nog twee leningen ten laste van de kerk van f 1.750.</p> <p>Per 1 november hebben verzoekers voor aflossing en betaling van rente over 3 jaar de volgende bedragen nodig:</p>

⁸ HUA 07-09-1778 Schuldbekentenis Daniel Theodorus van Hamel, canonicq in den capittule St. Pieter te Utrecht, wonende te Vianen aan N.N. wed. Jan Copee.

	<p>op de 46 hoeven f 6.600 op de Biesenmolen f 2.500 op de kerk f 2.000.</p> <p>Ze kunnen lenen op de 46 hoeven van Anthony Francis Godin, heer van Cockengen, geëligeerde raad van Utrecht f 3.000 Van Jan Cornelis Oskamp⁹, oud commies ter negotie en commandant van 't fort Orange tot Saeconde (Sacondé) aan de kust van Guinea f 3000 Van Joan Frederik Gobius junior drossaard van Hagestein f 600 Totaal f 6.600.</p> <p>Ze kunnen lenen op de Biesenmolen van Johannes Boelen te Amsterdam f 2.000, Berendina van Wankom f 500, totaal f 2.500</p> <p>Ze kunnen lenen ten laste van de kerk van Hagestein van Jan Cornelis Oskamp oud commis ter negotie etc. f 1.000 en van Johannis Oskamp substituut schout der stad Utrecht f 1.000, totaal f 2.000.</p> <p>De Staten van Utrecht geven gezien het advies van de gecommiteerden goedkeuring aan de leningen. Utrecht 3 november 1779 Milan Visconti.</p>
fol 126-127 15-11-1779	<p>De volgende acten is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 1, 46 hoeven Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door authorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Anthonij Francois Godin heer van Cockengen, geëligeerde raad van Utrecht een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polders onder Hagestein genaamd de 46 hoeven, uitwaterend op de Zederik door de sluizen bij Ameide, met een rente van 3 procent.</p>
fol 127 15-11-1779	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 2, 46 hoeven In de marge: Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van J. A. Martens en geroyeerd op 25 augustus 1794, Otto van der Schroeff, secretaris. Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door authorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Anthonij Francois Godin heer van Cockengen, geëligeerde raad van Utrecht een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polders onder Hagestein genaamd de 46 hoeven, uitwaterend op de Zederik door de sluizen bij Ameide, met een rente van 3 procent.</p>

⁹ Het Nederlandse fort Batesteijn te Boutry werd gecommandeerd door de commies Oskamp (Jan Cornelis Oskamp Blankers). De bestuurders van de forten Witsen en Oranje, respectievelijk te Takoradi en Sacondé/Shama, werden dan weer commandanten genoemd en geïdentificeerd als Bakhuijsen en Gilles Servaas Gallé. Zie R.D.C. (Rob) Krabbendam, De Nederlandse marine in West-Afrika, 1769-1771, 2012, p. 37,38. Johannes Cornelis Oskamp Blankers trouwde in 1781 met Catharina Beumer.

<p>fol 127, 128 15-11- 1779</p>	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 3, 46 hoeven In de marge: Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van J. A. Martens en geroyeerd op 25 augustus 1794, Otto van der Schroeff, secretaris.</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfd en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door authorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Anthonij Francois Godin heer van Cockengen, geëligeerde raad van Utrecht een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polders onder Hagestein genaamd de 46 hoeven, uitwaterend op de Zederik door de sluizen bij Ameide, met een rente van 3 procent.</p>
<p>fol 128 15- 11-1779</p>	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 4, 46 hoeven In de marge: Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van A. J. van Westreenen en geroyeerd op 25 augustus 1794, Otto van der Schroeff, secretaris.</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfd en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door authorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Jan Cornelis Oskamp, oud commies ter negotie en commandant van het fort Oranje te Sacconde aan de kust van Guinea een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polders onder Hagestein genaamd de 46 hoeven, uitwaterend op de Zederik door de sluizen bij Ameide, met een rente van 3 procent.</p>
<p>fol 128, 129 15-11- 1779</p>	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 5, 46 hoeven In de marge: Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van A. J. van Westreenen en geroyeerd op 25 augustus 1794, Otto van der Schroeff, secretaris.</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfd en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door authorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Jan Cornelis Oskamp, oud commies ter negotie en commandant van het fort Oranje te Sacconde aan de kust van Guinea een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polders onder Hagestein genaamd de 46 hoeven, uitwaterend op de Zederik door de sluizen bij Ameide, met een rente van 3 procent.</p>
<p>fol 129, 130 15-11- 1779</p>	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 6, 46 hoeven In de marge: Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van A. J. van Westreenen en geroyeerd op 25 augustus 1794, Otto van der Schroeff, secretaris.</p>

	<p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door autorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Jan Cornelis Oskamp, oud commies ter negotie en commandant van het fort Oranje te Sacconde aan de kust van Guinea een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polders onder Hagestein genaamd de 46 hoeven, uitwaterend op de Zederik door de sluizen bij Ameide, met een rente van 3 procent.</p>
fol 130 15-11-1779	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 7, 46 hoeven In de marge: Op 1 november 1792 is deze obligatie afgelost blijkens kwitantie van Arend Rutgers. Geroyeerd door J. v. Gelder</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door autorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Mr. Joan Frederik Gobius junior drossaard der hoge heerlijkheid Hagestein een lening van 600 gulden, ten behoeve van de polders onder Hagestein genaamd de 46 hoeven, uitwaterend op de Zederik door de sluizen bij Ameide, met een rente van 3 procent.</p>
fol 130, 131 15-11-1779	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 1 Biesenpolder</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door autorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Johannes Boelen woonachtig te Amsterdam een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polder genaamd Den Biesen onder Hagestein, met een rente van 3 procent.</p>
fol 131 15-11-1779	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 2 Biesenpolder</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door autorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Johannes Boelen woonachtig te Amsterdam een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polder genaamd Den Biesen onder Hagestein, met een rente van 3 procent.</p>
fol 131, 132 15-11-1779	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 3 Biesenpolder</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door autorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Johannes Boelen</p>

	<p>woonachtig te Amsterdam een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de polder genaamd Den Biesen onder Hagestein, met een rente van 3 procent.</p>
fol 132 15-11-1779	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 1 Kerk</p> <p>In de marge: Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van A. J. v. Westreenen. Geroyeerd 20 augustus 1794 door Otto van den Schroef, secretaris.</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfd en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door autorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Jan Cornelis Oskamp oudcommies ter negotie en commandant van 't Fort Orange tot Cassonde ter kuste Guines een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de kerke van Hagestein, met een rente van 3 procent.</p>
fol 133 15-11-1779	<p>De volgende acte is getekend te Utrecht op 15 november 1779.</p> <p>Num: 2 Kerk</p> <p>Joan Frederik Gobius junior, Luyt van der Pauw, Jan Klemmé en Willem Voorsteeg, door de geërfd en ingelanden van Hagestein bij resoluties van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en door autorisatie van de Staten van Utrecht van 3 november 1779, bekennen schuldig te zijn aan Johannes Oskamp, substituut schout der stad Utrecht een lening van 1.000 gulden, ten behoeve van de kerke van Hagestein, met een rente van 3 procent.</p>
fol 133 20-12-1779	<p>Gerechtsvergadering gehouden 20 december 1779.</p> <p>De weduwe van Jan Copee verzoekt executie op Cornelis Nachenius, huurder van drie morgen bouwland, gelegen op de Nes, toebehorend aan Daniel Theodorus van Hamel junior, van de huur of pachtpenningen die Nachenius verschuldigd is, en tot 22 februari 1780 verschuldigd zal worden. Omdat Nachenius in Vianen woont wordt een van de schepenen gevraagd om aan alle eisen voor invordering te voldoen.</p>
fol 133, 134 2-03-1780	<p>Gerechtsvergadering gehouden 2 maart 1780. Present J.I. Manger, Verhoeven, van Koten, Renswou, van Gulik en Werkhoven, schepenen.</p> <p>1) de kosten van Van Kooten de zaak van de weduwe Copee tegen Cornelis Nachenius wordt gesteld op f 34-13-4.</p> <p>2) idem de kosten in de zaak van de weduwe Copee tegen Daniel Theodorus van Hamel junior.</p> <p>3) Het gerecht komt tot het volgende oordeel: De eisders van Daniel Theodorus van Hamel hebben preferentie op de koopenningen van drie morgen land gelegen op de Nes, op 27 december 1779 openbaar verkocht voor f 890. Hiervan krijgt de gerechtsbode Cornelis Nachenius f 10-19-8, de procureur M. J. van Buuren f 81-16-. De drossaard en gadermeester Mr. Joan Frederik Gobius jr. f 19-8-14 voor de aanslag oudschildgeld over 1779. Dan f 6 voor binneladse lasten over 1778 en 1779.</p>
fol 134 3-03-1780	<p>Gerechtsvergadering 3 maart 1780. Present drossaard Gobius en schepenen Manger, Verhoeven, van Koten, Renswou, van Gulik en Werkhoven.</p>

	<p>1) Toon van den Akker heeft enige honden uit het noodrijs weggenomen. Hij heeft excuses aangeboden. De drossaard waarschuwt dat niet meer te doen en ze direct terug te leveren.</p> <p>2) Molenaar Nordanus moet een andere acte van indemniteit leveren voor zijn vrouw, omdat de oude expireert op 27 april 1780.</p> <p>3) Er wordt informatie gedeeld over diefstallen gepleegd door Aart van Ek, wonend in Hagestein. Het gerecht komt tegemoet aan het verzoek van de drossaard om Van Ek in hechtenis te nemen.</p>
fol 135 6 en 8-03-1780	<p>Gerechtsvergadering 6 en 8 maart 1780. Present Manger, Verhoeven, Renswou, van Koten, Van Gulik en Werkhoven, schepenen.</p> <p>De gevangen Aart van Ek wordt gehoord. Ook Gerrit van Beek wordt gehoord.</p>
fol 135 14-03-1780	<p>Gerechtsvergadering 14 maart 1780. Present Manger, Verhoeven, Renswou, van Koten en Werkhoven, schepenen.</p> <p>Aart van Ek gevangene wordt weer gehoord en ondertekent zijn antwoord.</p>
fol 135 21-03-1780	<p>Gerechtsvergadering 21 maart 1780. Present de drossaard, Manger, Verhoeven, van Koten, Renswou en Werkhoven.</p> <p>De gevangen Van Ek blijft bij zijn bekentenis nadat hij door de drossaard nader wordt gehoord. De drossaard formuleert zijn conclusie. Bij meerderheid wordt besloten advies te vragen van advocaat Storm.</p>
fol 135, 136 31-03-1780	<p>Gerechtsvergadering 31 maart 1780. Present Manger, Verhoeven, van Kooten, Renswou en Werkhoven, schepenen. Na advies van Storm veroordeelt het gerecht Aart van Ek als volgt:</p> <p>Aart van Ek, oud 70 jaar, geboren te Buuren, en gedurende vele jaren gewoond hebbende te Hagestein, heeft bekend vooral brand- en ander hout te hebben gestolen. Ruim een jaar geleden doornbrandhout van het erf van Lambert van Gulik, waarop hij door de vrouw van Van Gulik is aangesproken.</p> <p>Hij heeft hout gestolen uit de boomgaard van de heer van Hagestein, genaamd de Poort, ook de doornen waarmee de jonge bomen bezet waren. Hij heeft met name op 25 februari 1780 tijdens melktijd met een bijl een tak van een boom, en de stam van een jong boompje afgehakte en dat vervolgens verbrand.</p> <p>In 1780 heeft hij enige rijsen gestolen van het erf van Hendrik de Ridder.</p> <p>Hij probeerde in 1778 uit het achterhuis van Lambert Versteeg aardappels te stelen. Toen de eigenaar en zijn vrouw thuiskwamen heeft hij ze weer teruggestort.</p> <p>In het najaar van 1778 heeft hij van het erf van Cornelis Nachenius, gerechtsbode, een koperen ketel gestolen, die hij enige tijd heeft gebruikt en daarna naar de lombard heeft gebracht.</p> <p>Het gerecht bant de gevangene voor de tijd van zes jaren uit Hagestein en veroordeelt hem tot betalen van de kosten.</p> <p>In de marge: op zegel a een gulden gesteld.</p>
fol 137-138 7-04-1780	<p>Gerechtsvergadering 7 april 1780.</p> <p>Presente geërfden:</p> <p>Van Westrenen en voor zijn vader de heer van Starkenburg Vroedschap Westrenen en compagnon Notaris Koppen en compagnon ook voor dominee Rappardus Predikant Dekker Kelderman Ramot voor zichzelf, voor domheer Cambier, voor het Manhuis te Vianen, en de gereformeerde armen te Vianen Van Diermen Ockerse voor de heer van Lexmond en voor de heer van der Leede</p>

Antony van Koten voor zichzelf en voor de heer van Rijnhuijsen
 Drossaard Gobius als rentmeester van de kerk van Hagestein; item voor de heer van Stoetwegen en voor Jan Uijtterwaal
 Secretaris van Gelder voor Voorsteeg qq
 Cornelis Verhoeven
 Roelof van Renswou
 Pieter Werkhoven
 Gerrit Goes de Jonge
 Jacobus Kuijk voor zichzelf en voor zijn broers Paulus Kuijk en Jan Kuijk
 Jan Peek als voogd over de kinderen van Jan Balvert
 Jan Jansz Peek de Jonge
 Cornelis Goes de Jonge
 Splinterus Werkhoven
 Jan van Wezel
 Dingeman van Jaarsveld
 Teunis van Straten
 Jan Schoots
 Jan Spijertse Peek
 Dirk van Koten
 Cornelis Nachenius voor zich en zijn vader Pieter Nachenius

Nog bij schriftelijk advies:

Klemmé als executeur van de boedel van de heer van Hagestein en als gemachtigde van mevrouw van Senden

Van de Pauw voor zichzelf en voor de domeinen van de Staten van Utrecht.

Geërfden en ingelanden spreken over het onderhoud van armen. Er waren drie voorstellen:

- 1) het omslaan van de last te houden op de gewone voet of
- 2) zich te houden aan de ordonnanties van de Staten van 5 augustus 1777
- 3) een middenweg in te slaan door jaarlijks in de gemenelands rekening 300 gulden om te slaan en aan de gereformeerde diakonie uit te keren f 100 en aan de roomse armmeesters f 200.

Van Westrenen voor van Starckenburg	voor de 2e propositie met 1 stem
vroedschap Westrenen ut supra	met 1 stem
notaris Koppen ut supra	met 1 stem
predikant Dekker	voor de 3e propositie met 1 stem
Kelderman voor ut supra	1 stem
Ramot ut supra	voor de 2e propositie met 4 stem
de heer van Diermen voor ut supra	met 1 stem
de heer Ockerse voor ut supra	met 2 stem
Anthony van Koten voor ut supra	met 2 stem
Jacob Kuijk voor ut supra	met 3 stemmen
Jan Peek qq voor ut supra	met 1 stem
Jan Jansz Peek voor ut supra	met 1 stem
Cornelis Goes de Jonge voor ut supra	met 1 stem
Splinterus Werkhoven voor ut supra	met 1 stem
Jan van Wezel voor ut supra	met 1 stem

	<p>Dingeman van Jaarsveld voor ut supra Teunis van Straten voor ut supra Jan Schoots voor ut supra Jan Spijertse Peek ut supra Dirk van Koten Cornelis Nachenius De heer Klemmé De heer van der Pauw</p>	<p>met 1 stem met 1 stem met 1 stem voor de 2e propositie met 1 stem voor de 3e propositie met 2 stem voor ut supra met 2 stem voor ut supra met 2 stem</p>
	<p>Een grote meerderheid was voor het accepteren van het derde voorstel. De dissidente geërfden hebben gevraagd te noteren dat ze hiertegen protesteren.</p>	
fol 138 20-07-1780	<p>Gerechtsvergadering 20 juli 1780. Present Cornelis van Koten, Roelof van Rijnsouw, Pieter van Werkhoven en Cornelis Verhoeven. De drossaard heeft Geerlof van Steijn, zoon van Otto van Steijn, in verzekerde bewaring genomen, die aan een kwaadaardige zinneloosheid lijdt. Hij geeft in overweging hem over te laten nemen door Everdingen dat een acte van indemniteit ten behoeve van Geerlof van Stein heeft verstrekt. Besloten wordt een missive aan Everdingen te sturen waarin dat wordt verzocht.</p>	
fol 137-141 27-07-1780	<p>Gerechtsvergadering 27 juli 1780. Present drossaard Gobius, Manger, van Koten, Renswou, Kortenoever, Werkhoven en Hak, schepenen.</p> <p>1) Manger heeft bij afwezigheid van schepenen Verhoeven rapport gedaan van het akkoord gesloten tussen de weduwe Copee en Hamel senior over de nog in consignatie gebleven penningen van het verkochte land van land van Hamel junior. Op welk akkoord het gerecht condempnatie verleent. In de marge: gesteld op zegel van twee gulden.</p> <p>2) Everdingen vraagt een kopie authentiek van de acte van indemniteit afgegeven voor Geerlof van Steijn, zijn moeder en broer, door hen op 3 mei 1757 verstrekt. Op basis daarvan nemen ze de jongeling over. Twee suppoosten, de bode en de gerechtsdienaar worden met het overbrengen belast.</p>	
fol 141-145 23-08-1780	<p>Gerechtsvergadering 23 augustus 1780. Present drossaard Gobius Junior, Manger, Verhoeven, van Koten, Renswou, Kortenoever en Werkhoven, schepenen.</p> <p>1) De drossaard heeft bericht gekregen dat de handtekening van de weduwe Copee onder het akkoord vals zou zijn. Besloten wordt om de procureurs Mattheus Jacobus van Buuren als procureur van de weduwe Copee en Rudolphus Ockers als procureur van D. T. van Hamel senior te gelasten om de gelichte penningen binnen de tijd van acht dagen te consigneren op de secretarie van Hagestein. De hoofdofficier van de stad Utrecht heeft verzocht om een uittreksel uit het consignatieboek over het lichten van de penningen van het bij decreet verkochte land van Daniel Theodorus van Hamel junior. Het gerecht stemt ermee in.</p> <p>2) Teunis Rietveld heeft verzocht om acten van indemniteit van hemzelf, zijn vrouw en zijn kind, die hij ter secretarie heeft gedeponneerd. Dat wordt hem geweigerd totdat hij zijn schulden aan de gadermeester heeft voldaan.</p> <p>3) Enige geërfden hebben een verzoek gedaan aan Gedeputeerde Staten wegens het onderhoud van de armen. De drossaard zal de Gedeputeerde Staten een reactie sturen.</p> <p>4) Op besluit van schout en Laag Heemraden wordt de bode opgedragen de navolgende personen aan te zeggen:</p>	

	<p>- Peter Stehouder moet de stenen voor zijn huis op de gemene weg liggen bij de Witboom laten wegnemen.</p> <p>- Hendrik Goes moet de brug of overweg die hij bezig was te maken van zijn land gelegen bij de Witboom aanstonds wegdoen.</p> <p>- Jan Schoots moet de boom van hem die op de Lange Dreef ligt weghalen.</p> <p>5) Volgt het verzoek van een aantal geërfden en ingelanden aan Gedeputeerde Staten van Utrecht. Hagestein heeft 1.000 morgen land, behalve de Overhoeven, waarvan ongeveer 700 morgen in eigendom behoren aan personen van de gereformeerde religie. Er zijn 53 roomse huishoudens, waarvan slechts 14 medeingelanden zijn. Daaruit volgt dat 39 huishoudens geen bijdrage leveren.</p> <p>Het is niet gebleken dat er meer dan 300 gulden nodig is voor het onderhoud van de armen. De leden van de gereformeerde kerk dragen voor twee derde bij aan de roomsgezinden, terwijl die roomsgezinden hun liefdegaven buiten het dorp binnen Vianen brengen en daarmee armen die buiten de provincie Utrecht wonen onderhouden. Dat is onbillijk, temeer omdat het land door kwel- en regenwater geen of weinig producten oplevert, en dit jaar zelfs de halve zomer buiten gebruik is geweest. De betreffende geërfden en ingelanden verzoeken Gedeputeerde Staten het besluit van het gerecht buiten effect te stellen.</p> <p>J. A. van Westrenen 1780 wegens zes morgen J.J. van Westrenen en compagnie wegens 83 morgen E van Diermen wegens 35 morgen 175 roeden J. Cambier 1780 als rentmeester voor het mannen- en vrouwenhuis te Vianen wegens 18 morgen 500 roeden J.H. Spiegel voor zes morgen. F.A. van Hall als rentmeester van de H. Geest armen te Vianen voor tien morgen M.C. de Waall van Lexmondts wegens 15 1/2 morgen R. Ockerse wegens de heer van der Leeden met 10 morgen Theodorus Koppen en compangnie 1780 wegens 54 morgen H. Rappardus wegens 7 morgen en 500 roeden A. van Kooten wegens 25 morgen en 450 roeden D. van Kooten wegens 20 morgen 300 roeden Johannes Diderick Ramot voor 24 1/2 morgen Jacob Cambier wegens 16 morgen</p>
fol 145 26-10-1780	<p>Gerechtsvergadering 26 oktober 1780. Present de drossaard en schout en alle schepenen.</p> <p>In de marge: op zegel a 10 stuivers uitgeleverd.</p> <p>Johannes Middelweert, Meijntje Middelweert, Gijsje Middelweert en Gerrit Oostrom getrouwd met Jannigje Middelweert, meerderjarige broer, ongehuwde zusters en zwager van de innocente persoon Anthonij Middelweert, op grond van een besluit van 29 juli 1779 opgesloten in een verbeterhuis in Utrecht, verzoeken hem op hun kosten voor de tijd van een jaar te Nistelrooij, gelegen in de Meijerij van Den Bosch, te mogen onderbrengen. Het gerecht gaat hiermee, na ingewonnen advies van de drossaard, akkoord.</p>
fol 146-149 2-11-1780	<p>Gerechtsvergadering 2 november 1780. Present de drossaard en schout en alle schepenen. Verzoek van geërfden en ingelanden van Hagestein. wegens de nieuw genegotieerd breder te zien bij de notulen van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 aan de Staten van Utrecht.</p> <p>Er waren nog 2 leningen van elk 2.000 gulden ten laste van de Biesenmolen en Biesepolder met een rente van 4 procent. Het ene bedrag was oorspronkelijk</p>

geleend van Jacobus Sanderus, drossaard van Hagestein, en naderhand van Johannes van Wijk. Het andere bedrag van Dirk van Dijk en Johanna Cornelisse. Op het voorstel de rente te verlagen tot 3 procent hebben ze besloten tot aflossing. Vervolgens hebben verzoekers, te weten drossaard Gobius, Luijt van der Pauw, Jan Klemme en Willem Voorsteeg een gelijk kapitaal van 4.000 guldens geleend tegen een rente van 3 procent van Adriaan Bouricius en Jan Klemmé als executeuren van de boedel van Joachim Bouricius¹⁰. Staten bekrachtigen de leningen na advies van de kamer van financiën.

De uitgegeven obligatie luidt als volgt:

Num: 4 Biesenpolder

Mr. Joan Frederik Gobius junior, Luijt van der Pauw, Jan Klemme en Willem Voorsteeg door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resolutie van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en met autorisatie van de Staten van Utrecht van 12 oktober 1780 bekennen schuldig te zijn aan Adriaan Bouricius en Jan Klemmé als executeuren van de boedel van Joachim Bouricius 1.000 gulden tegen een rente van 3 procent ten behoeve van de polder Den Biesen.

In de marge:

Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van 8 april 1793 van Arend Rutgers als eigenaar en geroeyd 22 april 1793, Otto van der Schroeff secretaris.

Num: 5 Biesenpolder

Mr. Joan Frederik Gobius junior, Luijt van der Pauw, Jan Klemme en Willem Voorsteeg door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resolutie van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en met autorisatie van de Staten van Utrecht van 12 oktober 1780 bekennen schuldig te zijn aan Adriaan Bouricius en Jan Klemmé als executeuren van de boedel van Joachim Bouricius 1.000 gulden tegen een rente van 3 procent ten behoeve van de polder Den Biesen.

In de marge:

Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van 8 april 1793 van Arend Rutgers als eigenaar en geroeyd 22 april 1793, Otto van der Schroeff, secretaris.

Num: 6 Biesenpolder

Mr. Joan Frederik Gobius junior, Luijt van der Pauw, Jan Klemme en Willem Voorsteeg door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resolutie van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en met autorisatie van de Staten van Utrecht van 12 oktober 1780 bekennen schuldig te zijn aan Adriaan Bouricius en Jan Klemmé als executeuren van de boedel van Joachim Bouricius 1.000 gulden tegen een rente van 3 procent ten behoeve van de polder Den Biesen.

In de marge:

Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van 8 april 1793 van Arend Rutgers als eigenaar en geroeyd 22 april 1793, Otto van der Schroeff, secretaris.

Num: 7 Biesenpolder

Mr. Joan Frederik Gobius junior, Luijt van der Pauw, Jan Klemme en Willem Voorsteeg door de geërfden en ingelanden van Hagestein bij resolutie van 14 oktober 1778 en 28 april 1779 en met autorisatie van de Staten van Utrecht van

¹⁰ Joachim Bouricius (1693-1761) 'van Hagestein', trouwt 1. Utrecht 21 december 1721 met Agatha Witstein, trouwt 2. Blaauw-Capel bij Utrecht 4 november 1755 met Jkvr. Geertruida Johanna Coenen (1692-1767).

	<p>12 oktober 1780 bekennen schuldig te zijn aan Adriaan Bouricius en Jan Klemmé als executeuren van de boedel van Joachim Bouricius 1.000 gulden tegen een rente van 3 procent ten behoeve van de polder Den Biesen.</p> <p>In de marge: Deze obligatie is afgelost blijkens kwitantie van 8 april 1793 van Arend Rutgers als eigenaar en geroyeerd 22 april 1793, Otto van der Schroeff, secretaris.</p>
fol 150 28-02-1781	<p>Gerechtsvergadering 28 februari 1781. Present de heer drossaerd Gobius en Manger, Werkhoven, Cortenoever, van Koten, Renswou en Verhoeven en Hak, schepenen.</p> <p>1) de secretaris verstrekt een certificaat aan Mr. Jan Jacob van Westrenen, raad in de vroedschap te Utrecht, en Anthony van Kooten dat de boerenwoning die op de hofstede is gelegen en werd bewoond door Peter van Callas, is verwijderd en dat op dezelfde plaats een nieuwe boerenwoning is gebouwd.</p> <p>In de marge: certificaat op zegel a 40 stuiver geleverd</p> <p>2) De gerechtsbode zal Johannes Nordanus aanzeggen dat hij voor het einde van maart een acte van indemniteit van zijn vrouw moet inleveren, anders zal zij uit het district Hagestein worden verwijderd.</p> <p>3) De bode zal acte van indemniteit vragen van Hendrijntje van Put, vrouw van Roelof Peek.</p> <p>4) Cornelis Nachenius verzoekt voor Jacobus Pieters een wambuis, hemdrok, broek en een paar kousen. Akkoord.</p> <p>5) Dirk Coetsier en Lijsjen Solgers zullen publiek in kost en huisvesting worden aanbesteed.</p>
fol 150 21-03-1781	<p>Gerechtsvergadering 21 maart 1781. Present J. I. Manger, van Koten, Renswou, Hak en Werkhoven, schepenen.</p> <p>Jan Schots heeft vanmorgen kwart over zes Aart van Ek dood gevonden in zijn hooiberg. , niet wetende wanneer hij daar in gekomen was. Hendrik van der Steegh, chirurgijn, heeft de lijkschouwing uitgevoerd. Er zijn geen breuken, kneuzingen, wonden of uittelingen ontdekt. Waarschijnlijk is Aart van Ek aan een kramp van de ingewanden vergezeld door zware stuiptrekkingen subiet gestorven.</p>
fol 151 31-05-1781	<p>Gerechtsvergadering 31 mei 1781. Present drossaard Gobius, Manger, van Koten, Werkhoven en Hak, schepenen. Het hof van Utrecht heeft verzocht de in Hagestein gearresteerde Rauwen Dirk, zodra dat zonder gevaar voor zijn leven mogelijk is, over zijn delict door een commissaris te laten verhoren. De vergadering gaat akkoord.</p> <p>In de marge: De gearresteerde is naar Utrecht overgebracht.</p>
fol 152 29-08-1781	<p>Gerechtsvergadering 29 augustus 1781. Present drossaard Gobius en alle schepenen, behalve Kortenoever.</p> <p>1) er wordt acte van indemniteit verleend aan Cornelia Kabel, vrouw van Dirk Middelkoop, thans wonende te Benschop</p> <p>2) Idem aan Hanna Pieters en voor haar kind Aaltje van Oord, oud 5/4 jaar, thans wonende te Everdingen. De gedeponeerde acte van Gerrit van Oord wordt teruggegeven.</p> <p>3) De drossaard communiceert een missive van de Staten behorend bij een ordonnantie tot voorkoming van brand. Men besluit een ijzer te maken, zoals bij hoogschouwen gebruikelijk is.</p> <p>4) De bode vordert acten van indemniteit van Jan de Wit voor zichzelf, zijn vrouw en vier kinderen Maria Schoenmans vrouw van Hendrik Vianen</p>

	<p>De vrouw van Roelof Peek genaamd Hendrijntje van Putten Kalie (of Halie) voor zichzelf en zijn vrouw De vrouw van Jan Schoots. 5) Dirkje Florie verzoekt een jak, een rok en twee hemden. Akkoord.</p>
fol 152 20-11-1781	<p>Gerechtsvergadering 20 november 1781. Present drossaard Gobius Jr., Manger, van Koten, Renswou, Werkhoven en Hak, schepenen. Uit informatie door de drossaard ingewonnen blijkt dat Bastiaan van den Hoek, dienaar van het gerecht te Hagestein, onder sterke verdenking staat dat hij zich in het najaar schuldig heeft gemaakt aan het stelen of tenminste heeft geholpen bij het stelen van diefstal van appels uit een boomgaardje achter het huis van weduwe Arendonk. Het gerecht besluit Bastiaan van den Hoek als dienaar van justitie en schutter te ontslaan.</p>
fol 153 04-03-1782	<p>Gerechtsvergadering 4 maart 1782. Present Manger, van Koten, Renswou, Werkhoven, Hak, schepenen. Cornelis Kortenoever verzoekt acten van indemniteit voor zijn kinderen die in Hagestein zijn geboren, met name Jannetje, oud 10 jaar, Pieter, oud 8 jaar, Dirk, oud 7 jaar, Bertje, oud 5 jaar, Adriaan, oud 4 jaar en Jan, oud 2 jaar. De schepenen gaan akkoord en geven de kerkenraad er kennis van.</p>
fol 153 13-03-1782	<p>Gerechtsvergadering 13 maart 1782. Present drossaard Gobius Junior, Manger, Werkhoven, Verhoeven, Renswou en Hak, schepenen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) de nieuw aangestelde dienaar der justitie Johan Adam Priger wordt beëdigd. Hij moet acte van indemniteit leveren voor hemzelf en voor zijn vrouw en kind. 2) Pieter Verdooren vraagt zijn gedeponeerde acte van indemniteit terug, mede voor zijn vrouw Jannigje den Dunnen met haar twee kinderen. Akkoord. 3) De gerechtsbode verzoekt ten behoeve van Jacobus Pieters twee hemden, een bombasine broek en wambuis, een paar kousen, een slaapmuts, een hoed en een hemdrok. Akkoord. 4) De drossaard draagt Cornelis Peek voor, die sedert enige tijd door het gerecht Hagestein is onderhouden, en in eigendom bezat een huis met annexe grond, staande in de polder de Nes, belend ten noorden Antony van Koten, ten oosten de weduwe Elsnerus, ten westen en ten zuiden de hoek tussen de Hoeve en Rijgerstijnseweg. Het gerecht besluit de goederen in erfpacht uit te geven aan Dirk Leer in 't Veld voor drie gulden per jaar en de opbrengst aan het gemene land te doen toekomen. 5) Het stukje grond van het gemeeneland gelegen in de Zandgracht, belend ten zuiden en oosten de boedel van de heer van Hagestein, ten noorden de diaconie armen en ten westen de gemene weg, in erfpacht uit te geven aan Hendrik Florie, voor zes gulden per jaar.
fol 154 13-06-1782	<p>Gerechtsvergadering 13 juni 1782. Present drossaard Gobius, Manger, Verhoeven, Renswou, Werkhoven en Hak, schepenen.</p> <p>Is acte van indemniteit vergund aan Neeltje Hak, vrouw van Arien Hak, metter woon naar Vianen, krijgt een acte van indemniteit.</p> <p>De bode wordt opgedragen acten van indemniteit te vorderen van: De vrouw van Roelof Peek genaamd Hendrijntje van Putten uit Schalkwijk Gerrit de Jong en zijn vrouw in 't Zwaantje Dirk de Wit en zijn vrouw Het kind van Jan Goes geboren te Utrecht</p>
fol 154 13-11-1782	<p>Gerechtsvergadering 13 november 1782. Present Manger, van Kooten, Renswou, Werkhoven en Hak, schepenen.</p>

	<p>1) Hendrik Goes verzoekt acte van indemniteit voor zijn vrouw Caatje van Wezel, oud 37 jaar, en hun twee kinderen Hanna, oud 5 jaar, en Jannigje, oud 4 jaar. Akkoord.</p> <p>2) Janus Hak verzoekt een acte van indemniteit voor zijn zuster Adriana Hak, oud 32 jaar en van de gereformeerde godsdienst, om te vertrekken na Norden in Holland. Nu is gebleken dat aldaar een zelfde soort de acten gelden, akkoord.</p>
fol 154-155 31-12-1782	<p>Gerechtsvergadering 31 december 1782.</p> <p>1) Cornelis Verhoeven verzoekt acte van indemniteit voor Aaltje Hendrikse Pieters naar Loendersloot, akkoord.</p> <p>2) Gerrit van Beek, meerderjarige jongeman, woonachtig in Hagestein wil trouwen met de meerderjarige jonge dochter Lijsje van Suijlecom, ook wonende in Hagestein. Hoewel zijn moeder, de weduwe van Willem van Beek, geen geldige bezwaren tegen dit huwelijk heeft dan alleen dat Lijsje van Suijlecom van de gereformeerde godsdienst is, weigert ze toestemming. Gerrit verzoekt het gerecht met de weduwe in gesprek te gaan en als haar argumenten niet zwaar genoeg wegen om toestemming om zijn huwelijksgeboden met Lijsje van Suijlecom te laten aantekenen. De schepenen Pieter van Werkhoven en Roelof van Renswou zullen de weduwe van Willem van Beek horen. Omdat de weduwe geen redenen opgeeft gaat het gerecht akkoord met het verzoek.</p>
fol 156 16-04-1783	<p>Gerechtsvergadering 16 april 1783. Present drossaard Gobius, van Koten, Verhoeven, Renswou, Werkhoven, Hak en Nordanus, schepenen.</p> <p>1) De drossaard zal gelet op de resolutie van de Staten van Utrecht in de maanden juni en juli het aantal veulens tellen en doorgeven.</p> <p>2) Acte van indemniteit wordt verleend aan Gijsbert Cieters, zijnde van de roomse godsdienst, oud ongeveer 42 jaar, mits hij opgeeft waar hij te zijner tijd naartoe vertrekt. Dat blijkt Willige Langerak te zijn.</p> <p>3) De weduwe Willem van Beek verzoekt alimentatie voor haar innocente zoon Het gerecht gaat voorlopig akkoord met een gulden en vier stuivers per week.</p> <p>4) Cornelis Nachenuis verzoekt voor Jacobus Cieters¹¹ om twee hemden, een hemdrok, twee bombasijne broeken en twee paar koussen. Akkoord.</p> <p>5) De vrouw van Jan Schuurman geeft te kennen dat zij wegens het halen van brood in Vianen is veroordeeld en voor drie jaren verbannen, waarvan nu een half jaar verstreken was. Ze zou graag in Hagestein blijven inwonen maar kan gedurende de drie jaren geen behoorlijk acte van indemniteit leveren. Haar verzoek wordt in beraad gehouden.</p>
fol 156-157 15-05-1783	<p>Gerechtsvergadering 15 mei 1783. Present drossaard en alle schepenen.</p> <p>1) De personen die tot burgemeester, schepenen etc. zijn genomineerd, worden geïnstalleerd en de nieuwe schepenen beëdigd.</p> <p>2) Mr. Joan Frederik Gobius junior, drossaard, deelt mee dat opgezetenen langs de Hoge Lekdijk klagen over overlast van de schapen van Gijsbert Steehouder, die in Hagestein woont maar geen land in eigendom of huur heeft. Hij laat een grote koppel schapen langs de Hoge Lekdijk weiden en hoeden, waardoor de heggen worden geruïneerd en de dijk in de buiten- en binnenloop beschadigd. Omdat Gijsbert Steehouder weigert ermee op te houden heeft de drossaard aan de gemenelands schutter Johan Adam Phliger bevolen die schapen van Gijsbert Steehouder die hij langs en op de Hoge Lekdijk aantreft in het schuthok van het dorp onder te brengen en te schutten. Phliger heeft op 23 april 1783 de schapen op en langs de Hoge Lekdijk dichtbij de limietpaal aangetroffen. Toen hij ze in het schuthok wilde brengen heeft</p>

¹¹ Trouwinschrijving NH Willige-Langerak Gijsbert Zieters (Sieters) van Hagestein en Lijsje van den Engh, geboren Zevender, 01-05-1783.

	<p>Gijsbert Steehouder de schapen teruggenomen, gedreigd met een schep te slaan en onder zware vloeken en schelden gezegd: 'gij stroper spion komt hier buijten af, dan zal ik u daar voor betalen.'</p> <p>De drossaard stelt voor Gijsbert Steehouder in hechtenis te nemen, en het gerecht gaat ermee akkoord.</p> <p>3) Er wordt acte van indemniteit verleend aan Gerrit van Pelt, zoon van Jan van Pelt, rooms, die naar Linschoten vertrekt.</p>
fol 157 28-05-1783	<p>Gerechtsvergadering 28 mei 1783. Present drossaard en alle schepenen behalve Cornelis Verhoeven. Gijsbert Stehouder is gehoord.</p>
fol 157-158 30-05-1783	<p>Gerechtsvergadering 30 mei 1783. Gijsbert Stehouder, gegijzelde, geeft toe dat hij door zijn driftig karakter de voorschreven schutter min of meer onheus had bejegend, al gaf de schutter daar wel aanleiding voor, maar hij wist niet dat zijn gedrag als verzet zou worden uitgelegd. Hij wil graag met de drossaard tot overeenstemming komen (composeren). Het gerecht gaat akkoord en belast de schepenen Johannes Noordamus en Willem Arendonk met het onderzoek. Op basis van hun rapport komt het gerecht aan Gijsbert Stehouder tegemoet, maar veroordeelt hem wel tot betaling van tien dukaten, inclusief kosten.</p>
fol 159-161 30-10-1783	<p>Gerechtsvergadering 30 oktober 1783. Present drossaard en schout Mr. Joan Frederik Gobius junior, Roelof van Renswou, Cornelis Verhoeven, Juriaan Hak, Willem Arendonk, schepenen.</p> <p>1) Anna de Kempenaar, weduwe en boedelhoudster van wijlen Mr. Daniel Theodorus van Hamel, wonende te Vianen, met acte van cessie van haar zoon Daniel Theodorus van Hamel, doet het volgende verzoek.</p> <p>Adrianus Bemme¹² heeft van de zoon van Anna, namens de weduwe Jan Copee, 2.450 gulden met rente gevorderd. Haar zoon heeft verklaard dat bedrag aan de weduwe schuldig te zijn, terwijl ze hem geen penning heeft verstrekt. Bemme wil zich nu verhalen op drie morgen land gelegen onder Hagestein die de zoon bezit. Hij heeft zijn dochter laten tekenen die zich voordeed als de weduwe Copee. Op 23 september 1780 is Adrianus Bemme in Utrecht strafrechtelijk veroordeeld om publiek te worden geschavotteerd (aan de kaak gesteld).¹³ Anna vertrouwt erop dat alle activiteiten van Bemme van nul en generlei waarde zullen zijn en dat de verkooppenningen en de pachtpenningen aan haar als vertegenwoordigster van haar zoon worden gegeven. De kosten van advocaat Gobius en procureur van Buuren, die Adrianus Bemme heeft ingehuurd om namens de weduwe Copee op te treden kunnen tot een bedrag van 250 gulden worden betaald. Het gerecht gaat hiermee akkoord. De geconfisqueerde penningen zijn, blijkens kwitantie op het consignatieboek, uitgereikt.</p> <p>2) De weduwe Willem van Beek verzoekt extra bijdrage in het onderhoud van haar innocente zoon. Ze krijgt een gulden tien stuivers per week in plaats van de ene gulden die ze tot op heden kreeg.</p>
fol 161 31-03-1784	<p>Gerechtsvergadering 31 maart 1784. Present drossaard Gobius Junior, Verhoeven, Renswou, Werkhoven, Noordanus, Hak, Arendonk, schepenen.</p> <p>1) Pernis wordt als procureur toegelaten.</p> <p>2) Christina van Straaten, oud ongeveer 22 jaar, rooms, krijgt op haar verzoek een acte van indemniteit naar Vianen.</p> <p>3) Neeltje van Pelt, oud 42 jaar, rooms, verzoekt een acte van indemniteit naar Diemen. Ze zal eerst moeten nagaan welke acte daar wordt gegeven.</p>

¹² HUA Trouwinschrijving NH Utrecht Adrianus Bemme en Josina Brevee, 07-04-1760.

¹³ Sententien tegen Christiaan Frederik Stuten en Adrianus Bemme, gepronuncieerd en geëxecuteerd voor den Stadhuize te Utrecht, den 23 september 1780 (Utrecht 1780).

	4) Vrouw van Straten verzoekt steun voor Josina van Pelt. Ze krijgt boven hetgeen ze nu geniet 6 stuivers per week.
fol 162 16-04-1784	<p>Gerechtsvergadering 16 april 1784. Present drossaard Gobius, Verhoeven, Werkhoven, Nordanus en Hak, schepenen. In de marge: extract op zegel á 10 stuivers geleverd</p> <p>1) Ariaantje van Es, weduwe en boedelhoudster van Johannes van Wijk, geeft te kennen dat haar man op 15 april 1776 te Hagestein is overleden nalatende zeven minderjarige kinderen, waarvan na zijn dood een was overleden. Ze verzoekt om benoeming tot voogdes. Akkoord.</p> <p>2) Hermanus de Leeuw verzoekt acte van indemniteit ten behoeve van Hendrik de Leeuw, oud ongeveer 25 jaar, van de gereformeerde godsdienst. Akkoord.</p> <p>3) Splinterus de Jong, oud 33 jaar, van de roomse godsdienst, verzoekt acte van indemniteit. Akkoord.</p>
fol 162-166 05-08-1784	<p>Geërfden en ingelanden van de polder Den Biesen en Hoeven en Haag vergaderen in het gerechtshuis 5 augustus 1784. Drossaard en schout Mr. Joan Frederik Gobius junior draagt een ontwerp of plan van uitwatering voor de Vijf Heeren Landen, door de heren van Ter Leede aan het college der Vijf Heeren Landen voorgesteld.¹⁴</p> <p>Het belangrijkste deel van Vijf Heeren Landen staat onder water, een betere uitwatering is daarom noodzakelijk. Dat de Over- en Nederwaard, de Alblasserwaard, geen last hebben van inundatie komt omdat de dijken in de Vijf Heeren Landen het water hebben tegenhouden, zoals de dijkdoorbraak in de Betuwe dit voorjaar heeft doen zien.¹⁵ Ze hebben er dus belang bij dat de Dief- en Lingedijken goed worden onderhouden. De Leerdamse geërfden (polder Ter Leeden) stellen dat een betere uitwatering van Vijf Heerenlanden kan worden verkregen een inlating in de boezem van de Overwaard. Daardoor wordt die boezem gemeenschappelijk gemaakt met het waterschap de Zederik, zijnde De Biesen van de Landen van Vianen, Hagestein en Everdingen.</p> <p>Het geld voor de investering zou moeten worden opgebracht door de polders en het jaarlijkse onderhoud zou moeten worden omgeslagen per morgen zoals bij de vijf voormolens aan de Ameidense sluizen is geschied.</p> <p>In voorkomend geval kan waterschap de Nederwaard de Overwaard assisteren door een wachtdeur of sluis aan te brengen in de kade bij de Kortlandse watermolen onder Alblasserdam.</p> <p>Uiteindelijk zullen de Vijf Heeren Landen het voordeel genieten dat de polders nooit door een hoge Zederik benadeeld zullen worden (ervan uitgaande dat de kweldammen onder Vianen en Hagestein bij een hoge rivier dicht zullen blijven), dat het kwelwater dat langs verscheiden wegen op de Zederik komt op het nieuwe waterschap zal kunnen afwateren en dat de polders nimmer zo veel water op het zomerpijl zullen krijgen.</p> <p>Getekend te Leerdam door C.P. Smitsbergen, C. Oostrom, A. van den Berg, Gerrit Groeneveld, A. van Veen, C. van Leeden 2 juli 1784. Abraham Musquetier, secretaris.</p>

¹⁴ A. Bijl, Tussen de Diefdijk en de Zouwendijk. Een waterstaatkundige en sociaal-economische geschiedenis van de Vijfherenlanden (1566-1984), p. 116, 144, 146, 151, 165, 173.

¹⁵ Op 1 maart 1784 bezwijken de Waaldijken. In drie dagen tijd ontstaat een enorme overstroming. Gelukkig heeft de Diefdijk het gehouden, maar de hele Tielerwaard, Neder- en Over Betuwe en een groot deel van het Land van Maas en Waal staat onder water.

Stemming:

Josephus van Munster, zo voor zig als voor Beligse van Munster, Maria van Munster, Willem van Vliet en Dirk van Weerden	voor 't plan
Hendrik Koot	ut supra
Van Diermen	ut supra
Predikant Dekker voor zich en voor de heer van Hagestein	ut supra
Antony van Kooten voor zich en voor de vroedschap Westrenen, voor juffrouw Elsnarus, Van Sterkenburg, Dirk van Koten en de weduwe Hak	ut supra
Van Hal voor Cambier, de Waal en de H.G. Armen, wegens de regenten van de H.G. Armen 't gevoelen van de meerderheid en wegens Cambier en de Waal	voor 't plan
Cornelis Goes de Jonge mits blijvende den omslag op den oude voet	voor 't plan
Cornelis Goes Helsdingen	ut supra
Cornelis Verhoeven	ut supra
Jan Geele	voor 't plan
Drossaerd Gobius voor zichzelf en voor de kerk van Hagestein	ut supra
Adriaan van Nes voor 't Capittel van Oud Munster neemt voorstel over en zal positief berichten	neemt over
Jan Peek voor 't plan mits de omslag op de oude voet blijft	voor 't plan
Pieter Werkhoven	
Jan van Wezel mits de omslag op de ouden voet blijft	voor 't plan
	ut supra
Cornelis Nachenius voor zich en voor Jan Schots en Joost Tukker	
Teunis van Straten	voor 't plan
Splinterus Werkhoven	ut supra
Cornelis Verwije	ut supra
Dingeman van Jaarsveld	zal 't aansien
Kelderman	voor 't plan
Adriaan van Nes en Ockerse voor de boedel van de heer van Lexmond	ut supra
Paulus van Stein	ut supra
Jan Both	ut supra
de weduwe Leen in 't Veld	ut supra
Van der Leede met de meerderheid van Hoef en Haag	ut supra
Jan van Straten voor de kinderen van Jan Balvert	ut supra
Jacobus Kuijk voor zich en voor Paulus en Jan Kuijk	voor 't plan
	ut supra

	<p>Eenparig (op Van Nes wegens 't kapittel na) wordt besloten voor de absente leden een tweede convocatie te beleggen. Drossaard Gobius, Kelderman en Antony van Koten zullen rapporteren.</p>
fol 167 16-08-1784	<p>Vergadering van geërfden en ingelanden van de polder de Biesen, en Hoeven en Haag onder Hagestein na gedane convocatie, 16 augustus 1784.</p> <p>Present drossaard Gobius voor het kapittel van Oudmunster, voor de erven van den heer van Diermen, voor de heren Koppen en compagnie en voor de erven van de heer van Wenne, Johan Diderik Ramot, Pieter Stehouder, Kelderman, predikant Dekker, A. van Koten, Cornelis Nachenius voor Herman de Leeuw</p> <p>Zie de notulen van 5 augustus 1784. De aanwezige geërfden stemmen als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drossaard Gobius qq consenteert in het plan en de commissie - J. D. Ramot, - voor wat de Biesen betreft, vóór het plan tot exoneratie door de Ablasserwaard of een andere oplossing die ons ongelukkige land kan redden. <ul style="list-style-type: none"> - voor de Hoef en Haag: akkoord mits niet meer kosten dan nu bij de 5 voormolens. - Pieter Stehouder als de heer Ramot - Kelderman, Dekker en van Koten hebben zich al uitgesproken - Nachenius conform plan en commissie.
fol 167 22-09-1784	<p>Gerechtsvergadering 22 september 1784. Present Verhoeven, Renswou, Werkhoven, Hak, Arendonk, Nordanius, schepenen.</p> <p>1) Acte van indemniteit verleend aan Gerritje de Koning, weduwe Jacobus Schoonderwoerd, oud ongeveer 65 jaren, van de roomse godsdienst, metterwoon naar Jutphaas in 't Nedereijnt.</p> <p>2) De bode moet de volgende personen aanzeggen hun acten van indemniteit te bezorgen volgens de ordonnantie</p> <p>Hendrik van der Meijde met zijn vrouw Cornelis van Beek met zijn vrouw en kinderen Jan Schoenman de vrouw van Dirk den Otter en haar kind Cornelis Goes met zijn vrouw en zoon</p> <p>3) Jacobus Cuters ontvangt een bombazijne wambuis en broek, een gestreepte hemdrok, een paar kousen, twee hemden en een hoed. De bode zal alles zo goedkoop mogelijk kopen en laten maken.</p>
fol 168-169 29-09-1784	<p>Vergadering van geërfden en ingelanden in de polders de Biesen, en Hoef en Haag, met gecommiteerde geërfden van Vianen, Hagestein, Everdingen en Ter Leede, 29 september 1784.</p> <p>Present drossaard Gobius voor zichzelf voor de domeinen van de Staten van Utrecht en voor de kerk van Hagestein</p> <p>Van Diermen Ramot voor zichzelf, voor de huisarmen te Vianen, voor het manhuis te Vianen, voor den heer de Waal, voor den heer Cambier Predikant Dekker voor zichzelf en voor de boedel van de heer van Hagestein Antonij van Koten voor zichzelf, voor vroedschap Westrenen, voor van Starkenburg, voor Voorsteeg als rentmeester van de heer van Dever, voor de heer Koppen en compagnie, voor Jan Both, voor juffrouw Elsnerus, voor Hermanus de Leeuw en voor Cornelis Verhoeven. Pieter van Werkhoven voor zichzelf en voor zijn zoon Splinterus Werkhoven Josephus van Munster voor zichzelf, voor Beligje van Munster en voor Willem van Vliet</p>

Dirk van Koten
Kelderman
Jan Schoots
Cornelis van Goes de Oude
Cornelis van Goes de Jonge
Jan Peek
Dirk van Weerden
Cornelis Verwije
Jan Spijertse Peek
Paulus van Stein
Jacobus Kuijk voor zichzelf, voor zijn broeder, en voor de weduwe Kuijk
Hendrik Koot
Cornelis Nachenius voor zichzelf, voor Dingeman van Jaarsveld en voor Joost Tukker

Onderwerp van gesprek zijn de plannen voor uitwatering en de acht nieuwe voormolens op Agthoven.

De drossaard doet twee voorstellen:

1e Dat de acht molens door het college van de Lek worden overgenomen voor f 12.000 per stuk, of

2e dat de leden van Hagestein, Everdingen en Ter Leede een bedrag ineens betalen voor het gebruik van de molens.

Gobius verklaart voor zichzelf en in hoedanigheid geen van beide voorstellen aanvaardbaar te vinden

Van Diermen is voor het tweede voorstel

Ramot is het met Van Diermen eens

Dekker is het met Gobius eens

Antonij van Koten is van mening dat de geërfden van Hagestein niets te maken hebben met de acht molens staande op de polder Agthoven onder Vianen. Hij spreekt in het bijzonder namens Koppen en compagnie tegen de kosten ten laste van geërfden van Hagestein zouden kunnen komen.

Pieter van Werkhoven is het eens met Gobius.

Datzelfde geldt voor:

Josephus van Munster

Dirk van Koten

Kelderman

Jan Schoots

Cornelis Goes den Ouden

Cornelis Goes de Jonge

Jan Peek

Dirk van Weerden

Cornelis Verwije

Jan Spijertse Peek

Paulus van Stein

Jacobus Kuijk

Hendrik Koot

Cornelis Nacherius

Nu de grote meerderheid beide voorstellen afwijst stelt Kelderman voor de gecommiteerden niet te hinderen bij hun plannen voor een nieuwe uitwatering en als het om de molens gaat eerst om goedkeuring van de geërfden te vragen.

	<p>Gobius is akkoord. Dat geldt ook voor Van Diermen Ramot Dekker Antony van Koten voor zichzelf (met zijn opdrachtgevers moet hij nog overleggen) Pieter van Werkhoven akkoord, net als Josephus van Munster Dirk van Koten Jan Schoots Cornelis Goes den Oude Cornelis Goes de Jonge Jan Peek Dirk van Weerden Cornelis Vermije Jan Spijersze Peek Paulus van Stein Jacobus Kuijk Hendrik Koot Cornelis Nachenius Besloten wordt nogmaals te convoceren.</p>
fol 170 6-10-1784	<p>Vergadering van geërfden en ingelanden in de polders de Biesen, en Hoef en Haag, met gecommiteerde geërfden van Vianen, Hagestein, Everdingen en Ter Leede, 6 oktober 1784. Present drossaard Gobius ook mede voor de boedel van Jubert Kelderman Hogeveen voor de heer van Lielaar Dekker Ramot Antonij van Koten voor van Starckenborg, Voorsteeg, H. de Leeuw, de vroedschap Westrenen, en Jan van Wezel Cornelius Nachenius voor Jan Giele Cornelis Verhoeven Pieter van Werkhoven Het voorstel van Kelderman wordt met algemene stemmen aangenomen.</p>
fol 170-171 19-11-1784	<p>Vergadering van geërfden en ingelanden in de polders de Biesen, en Hoef en Haag, met gecommiteerde geërfden van Vianen, Hagestein, Everdingen en Ter Leede, 19 november 1784. Present drossaard Gobius voor zichzelf, voor de domeinen, voor de kerk van Hagestein en voor Voorsteeg als rentmeester van de heer van Dever Ramot voor zichzelf, voor de huisarmen te Vianen, voor het manhuis te Vianen voor Cambier en voor Van Diermen Dekker voor zichzelf en voor de boedel van de heer van Hagestein Antonij van Koten voor zichzelf, voor de vroedschap Westrenen, voor Van Starckenburg, voor Cornelis Verwije, voor Hermanus de Leeuw, voor Dirk van Koten, voor Juffrouw Elsnerus en voor De Waal te Vianen Pieter van Werkhoven Splinterus van Werkhoven Josephus van Munster voor zichzelf, voor Beligje en Maria van Munster en voor Willem van Vliet</p>

Kelderman
Jan Schoots
Cornelis Goes de Oude
Cornelis Goes de Jonge
Jan Peek
Dirk van Weerden
Jacobus Kuijk voor zichzelf, voor de weduwe Kuijk en voor zijn broeder
Hendrik Koot
Cornelis Nachenius
Adrianus Hak voor zijn moeder de weduwe Hak
Cornelis Verhoeven
Roelof van Renswou
Jan van Wezel

Gobius presenteert een kopie van een nadere conventie tussen dijkgraven en heemraden van Vianen, Hagestein, Everdingen en Ter Leede en gecommiteerden uit de geërfden van die districten over de overname van acht voormolens op Agthoven:

1. Het gaat om de uitwatering
2. Hagestein zal de acht voormolens overnemen ieder voor 8.000 gulden en dus tegen een bedrag van 64.000 gulden, en Everdingen, Zijderveld, Overheij en Boeijcop iedere molen voor 10.000 gulden, en dus voor een bedrag van 80.000 gulden. Ze zullen betalen voordat de 8 molens worden afgebroken om in de Overwaard geplaatst te worden.
3. Hagestein, Everdingen, Zijderveld, Overheij en Boeijcop zullen de sommen waar voor de molens worden overgenomen omslaan over Vianen, Hagestein, Everdingen en Ter Leede (voor Overheij en Boeijcop), en over de Arkelse polders Nedermiddelcoop of 't Laag End en Tienhoven, oftewel over 7.116 morgentalen conform de conventie tussen Vianen, Everdingen en Ter Leede van 1762.¹⁶
4. Voorbehoud van goedkeuring door opdrachtgevers.
5. Zodra Hagestein, Everdingen en Ter Leede conform 2e en 4e artikel hebben betaald vervallen alle aanspraken over en weer over de molenbouw op Achthoven.

Getekend op het stadhuis van Vianen 4 november 1784.

W. van Rijssel dijkgraaf van Vianen, Joan Frederik Gobius junior dijkgraaf van Hagestein, S. de Jouwer dijkgraaf van Everdingen W.C. Boeij dijkgraaf van Ter Leede, Johannes Diderik Ramot heemraad van Vianen, A. le Roux Jalabert hoogdijkheemraad van Vianen, C.W. Kelderman hoogheemraad van Hagestein, D. Bierman heemraad van Ter Leede, J.H. Knijff heemraad van Schoonderwoert, F.A. van Hall gecommiteerde geërfde van Vianen, Pieter Boellaard 1784 gecommiteerde geërfde van het Land van Vianen, S.G. Brouwer gecommiteerde ut supra, A. v. Kooten gecommiteerde geërfde van Hagestein,

¹⁶ Bijl, p. 46, 75, 76, 121, 125, 162, 167 en 251 (samenvatting). Verdrag van 26 oktober 1762 tussen de Dijkcolleges van Everdingen en Ter Leede (voor Over-Hei- en Boeicop) enerzijds en Vianen anderzijds over de bouw van acht voormolens.

	<p>H.F. Bosch gecommiteerde van Everdingen, D.N. van Hoytema gecommiteerde van Everdingen, C.F.A. Knijff gecommiteerde van Leerdam. G. Groeneveld, A. van den Berg gecommiteerde van Leerdam. Secretaris Abraham Schrevelius.</p> <p>Eenparig is goedgevonden het contract te approberen en te ratificeren.</p>
fol 173 19-11-1784	<p>Gerechtsvergadering 19 november 1784. Present drossaard en schout Mr. J.F. Gobius junior, C. Verhoeven, Renswou, Werkhoven, Nordanius en Hak, schepenen.</p> <p>1) De drossaard is door de Staten van Utrecht aangeschreven om binnen 14 dagen behoorlijke opgave te doen van personen boven de 18 en beneden de 60 jaren, en bekwaam om in geval van nood het lande van dienst te zijn. Hier wordt direct uitvoering aan gegeven.</p> <p>2) Acte van indemniteit verleend aan Antje van Stein, oud ongeveer 25 jaren, van de roomse godsdienst, metterwoon naar Breukelen.</p> <p>3) Metje Breda, weduwe Francois de Sonnevillie, van de roomse godsdienst, naar Everdingen.</p>
fol 173 22-11-1784	<p>Gerechtsvergadering 22 november 1784.</p> <p>Present Cornelis Verhoeven, Willem Arendonk, Johannes Nordanus, J. Hak, P. Werkhoven, schepenen.</p> <p>Er is een lijst gemaakt van de personen beneden de 60 jaren en boven de 18 jaren.</p>